د متلونو کِتاب

د حضرت سلیمان متلونه

۱ (۱) د داؤد د زوئ د سلیمان متلونه چې د بنی اِسرائیلو
بادشاه وو. (۲) د دوئ مقصد دا دے چې خلقو ته د حِکمت
او تربیت په حقله تعلیم ورکړی او چې هغوئ په عقلمندو
خبرو پوهه شی. (۳) دا به تاسو ته تعلیم درکړی چې څنګه به
خپل ژوند په صداقت، عدل او اِنصاف سره تېروئ. (۴) دا
متلونه ساده خلق هوښیاروی او ځوانانو له عقل او تمیز
ورکوی. (۵) دا متلونه د هوښیارانو پوهه نوره هم زیاتوی او
د عالِم رهنمائی کوی، (۶) نو هغوئ به په متلونو او مِثالونو
او د هوښیارانو په خبرو او د هغوئ په معماګانو دواړو به
پوهه شی.

د ځوانانو دپاره نصیحت

(۷) د مالِک خُدائ یره د عِلم شروع ده، خو کم عقل خلق د
حِکمت او تربیت سپکاوے کوی. (۸) زما زویه، د خپل پلار
لاربښودنو ته غوږ شه او د خپلې مور تعلیم دې مهٔ هېروه. (۹)
د هغوئ نصیحتونه به ستا د سر دپاره ښائسته سهره او ستا
د غاړې دپاره د عزت هار وی. (۱۰) زما زویه، کله چې
ګناهګاران ستا د بې‌لارې کولو کوشش کوی، نو د هغوئ نه
ځان ساته. (۱۱) کهٔ چرې هغوئ ووائی، "راځه، چې یو ځائ
شُو او د پټ ځائ نه ګزار وکړُو او قتل وکړُو. راځه چې په
یو بې‌ګناه کس باندې هسې د خوند دپاره غلې حمله وکړُو.

۱۲ راځه چې د قبر په شان هغوئ ژوندی تیر کړُو، د هغوئ په شان لکه څوک چې د مرګ کندې ته کوزیږی. ۱۳ مونږ به هر قِسمه قیمتی څیزونه حاصل کړُو او د لوټ د مال نه به خپل کورونه ډک کړُو. ۱۴ راځه مونږ سره ملګرے شه او مونږ چې څهٔ لوټ کړُو نو په هغې کښې به تا له هم برخه درکړُو.“ ۱۵ زما زویه، د داسې خلقو سره مهٔ ځه، او د هغوئ په نقش قدم مهٔ ځه. ۱۶ ځکه چې هغوئ د بدکارئ طرف ته په منډه روان وی، او د وینې تویولو په اړخ تېزئ سره روان وی. ۱۷ د یو مارغهٔ د سترګو د وړاندې جال خورول څومره بېفائدې دی. ۱۸ خو دغه شان خلق د خپل ځان دپاره دام خوروی، داسې دام چې هغوئ به په خپله په کښې تباه شی. ۱۹ هم دغه به وی اَنجام د هغه کسانو څوک چې د ناجائزه پیسو ګټلو لالچی وی نو په دې وجه به د خپل ژوند نه لاس ووینځی.

د حِکمت آواز

۲۰ حِکمت په لارو کوڅو کښې په تېزه چغې وهی، او په چوکونو کښې په اوچت آواز نعرې وهی. ۲۱ د بازار په ګڼه کښې هغه چغې وهی، او د ښار په دروازو کښې چرته چې خلق راغونډیږی هلته تقریر کوی، ۲۲ ”جاهله خلقو، تاسو به تر کومې پورې ساده ګان یئ؟ ترڅو پورې به تاسو مسخره کوونکی په خپلو مسخرو کښې خوشحاله یئ؟ ترڅو پورې به تاسو بېوقوفان عِلم نه نفرت کوئ؟ ۲۳ راشئ او زما سختې خبرې واورئ. زهٔ به خپل زړهٔ نه تاسو خبر کړم او تاسو به هوښیار کړم. ۲۴ ما تاسو ته څو ځله آوازونه وکړل خو تاسو رانهٔ غلئ. زهٔ تاسو له درغلم خو تاسو ما ته توجو رانهٔ

کړه، (۲۵) تاسو زما ټول نصيحتونه نظر انداز کړل او زما
اصلاح کول مو رد کړل، (۲۶) خو چې کله تاسو په تکليف
کښې پرېوځئ نو زۀ به په تاسو پورې ملنډې کوم، او زۀ به
تاسو پورې خندا کوم کله چې تاسو بدبختى راګېر کړى، (۲۷)
کله چې بدبختى لکه د طوفان درباندې راشى، او چې
مصيبت لکه د سيلۍ په شان درباندې راشى او چې مصيبت
او سختى په تاسو باندې غالبه شى، (۲۸) نو بيا چې کله دوئ
ما ته چغې وهى، خو زۀ به دوئ له جواب نۀ ورکوم. دوئ به
ما هر چرته د زړۀ نه ولټوى، خو دوئ به ما پېدا نۀ کړى. (۲۹)
ځکه چې دوئ د پوهې نه نفرت کولو او دوئ د مالِک خُدائ
نه نۀ يرېدل خوښ کړل، (۳۰) دوئ زما نصيحت رد کړو، کله
چې مې اصلاح کوله نو دوئ ما ته هيڅ توجو رانۀ کړه. (۳۱)
نو په دې وجه دوئ به د خپل چال چلن ترخه مېوه وخورى
او په خپلو منصوبو به ماړۀ شى. (۳۲) د ساده خلقو سرکشى
به دوئ مړۀ کړى، کم عقلان د خپل قناعت په وجه تباه
کيږى. (۳۳) خو هر څوک چې ما ته غوږ نيسى نو هغه به په
امن کښې اوسيږى، او د نقصان څۀ يره به پرې نۀ وى.“

د حِکمت فائدې

۲ (۱) زما زويه، کۀ تۀ زما خبرې ومنې او زما حُکمونه په
زړۀ کښې محفوظ کړې، (۲) او د عقل خبرو ته غوږ ونيسې
او خپل زړۀ د هوښيارتيا طرف ته مائل کړې، (۳) نو بيا د
پوهې طلب کوه او د حِکمت دپاره په تېزه نعرې ووهه. (۴)
تۀ د دوئ داسې تلاش وکړه لکه د سپينو زرو چې کوې او يا
يې داسې لټون وکړه لکه چې د پټې خزانې کوې. (۵) نو بيا

به تهٔ د مالِک خُدائ په یره باندې پوهه شې او د خُدائ پاک
عِلم به حاصل کړې. ۶ ځکه چې مالِک خُدائ عقل او
حِکمت ورکوی، او د هغهٔ د خولې نه عِلم او پوهه راوځی.
۷ هغه د نېکو خلقو دپاره د عقلمندئ خزانې ساتی، هغه د
هغه چا دپاره ډال دے د چا کردار چې بې‌داغه وی. ۸ هغه
د اِنصاف کوونکو د لارو ساتنه کوی او هغه د خپلو مقدسینو
حفاظت کوی. ۹ نو تهٔ به په دې پوهه شې چې څهٔ ښهٔ او د
اِنصاف او مناسب دی. او تهٔ به د ژوند نېغه لار بیاموې. ۱۰
نو تهٔ به عقلمند شې او ستا عِلم او پوهه به ستا روح ته
خوشحالی ورکړی. ۱۱ تمیز به په تا نظر ساتی او پوهه به
ستا حِفاظت کوی. ۱۲ عقل به تا د بدکاره خلقو نه ساتی،
او د هغوئ نه چې د چا خبرې چې غلطې دی، ۱۳ چا چې
صحیح لاره پرېښې ده او په تیارو کښې تلل کوی، ۱۴ څوک
چې د خرابو کارونو په کولو خوشحالیږی او د بدعملو په
شرارت خوشحالی کوی، ۱۵ او دغه کسان په کږو وږو سر
دی او د هغوئ چال چلن د ټګئ دے. ۱۶ نو هغه به تا د
بدکارې ښځې نه وساتی، د هغې زناکارې نه څوک چې په
خوږو خبرو تا دوکه کول غواړی، ۱۷ چا چې خپل د ځوانئ
د وخت خاوند پرېښے دے او خپل لوظ یې هېر کړو کوم یې
چې د خُدائ پاک په وړاندې کړے وو. ۱۸ د هغې کور ته
تلل مرګ ته دعوت دے، او د هغې د کور لار د قبر لار ده.
۱۹ څوک چې هغې له ورشی نو هغه بیا نهٔ راواپس کیږی او
هغه بیا هیڅکله د ژوند په لاره راتلے نهٔ شی. ۲۰ نو بیا تهٔ د
ښو خلقو په طریقو تلل کوه او د صادقانو په لارو کښې پاتې
شه. ۲۱ نو نېکان به په مُلک کښې اوسیږی، او بې‌داغه خلق
به په کښې پاتې شی. ۲۲ خو بدعمله به د هغه مُلک نه

وشړلے شی، او غداران به ترې د بېخ نه وويستلے شی.

د عقل او حِکمت فائدې

۳ ۱ زما زويه، زما لارښودنه مهٔ هېروه، خو زما حُکمونه په خپل زړهٔ کښې وساته. ۲ زما تعليم به ستا عمر سېوا کړی او خوشحالی به درکړی. ۳ هيڅکله مينه او وفاداری د خپل ځان نه مهٔ لرې کوه. دوئ د خپلې غاړې هار کړه او د خپل زړهٔ په تخته باندې يې وليکه. ۴ نو بيا به تهٔ د انسانانو او د خُدائ پاک په نظر کښې محبوبيت او نيک نامی حاصله کړې. ۵ په خپل ټول زړهٔ سره په مالِک خُدائ باندې توکل کوه. او په خپله پوهه باندې تکيه مهٔ کوه. ۶ چې تهٔ هر کار کوې نو په هغې کښې مالِک خُدائ ياد ساته، او هغه به تا ته صحيح لاره ښائی. ۷ په خپل عقل باندې مهٔ مغروره کېږه، د مالِک خُدائ نه يرېږه او بدعملی پرېږده. ۸ نو په دې به ستا بدن رغېږی او ستا هډُوکی به پرې تازه شی. ۹ په خپل مال دولت سره د مالِک خُدائ عزت کوه، او د خپل ټول فصل په وړومبۍ مېوې سره. ۱۰ نو بيا به ستا گودامونه ډک شی او د سر نه به اوړی، او ستا د چاټۍ د خولې نه به نوی مے اوړی. ۱۱ زما زويه، د مالِک خُدائ اصلاح مهٔ رد کوه او کله چې هغه تا تنبيه کوی په هغې باندې مهٔ خفه کېږه. ۱۲ ځکه چې مالِک خُدائ چې چا سره مينه کوی نو هم هغه تنبيه کوی لکه څنگه چې يو پلار هم هغه زوئ تنبيه کوی کوم چې هغهٔ ته گران وی. ۱۳ بختور دے هغه څوک چې حِکمت حاصل کړی، او هغه څوک چې پوهه حاصله کړی. ۱۴ ځکه چې دا د سپينو زرو نه ډېر قيمتی دے او د دې گټه د

سرو زرو نه هم ډېره ښۀ ده. ﴿۱۵﴾ دا د قیمتی کاڼو نه هم ګران
دے او ستا د خوښې یو څیز هم د دې برابر نۀ دے. ﴿۱۶﴾ د
عقل په ښی لاس کښې اوږد ژوندون دے، او د هغۀ په ګس
لاس کښې عزت او دولت دے. ﴿۱۷﴾ د هغۀ لارې برکتی دی،
او د هغۀ ټولې لارې پُرامنه دی. ﴿۱۸﴾ حِکمت د هغوئ دپاره د
ژوند ونه ده څوک چې هغې ته غاړه ورکوی، بختور دی
هغوئ څوک چې هغه راټینګوی. ﴿۱۹﴾ مالِک خُدائ د خپل
حِکمت په ذریعه د زمکې بنیاد کېښودلو، او د خپلې
هوښیارتیا په ذریعه یې آسمانونه پېدا کړل. ﴿۲۰﴾ د هغۀ د
حِکمت په وسیله د زمکې د لاندې نه چینې روانې شولې، او د
وریځو نه پرخه په زمکه راووریدله. ﴿۲۱﴾ زما زویه، عدل او
تمیز په خپل ځان کښې پېدا کړه، او هغه د خپل نظر نه مۀ
لرې کوه. ﴿۲۲﴾ دوئ به ستا روح تازه ساتی، او دا به ستا په
غاړه د فضل هار وی. ﴿۲۳﴾ نو بیا به تۀ په حِفاظت سره په
خپله لار روان یې او ستا پښه به تیندک ونۀ خوری. ﴿۲۴﴾ کله
چې تۀ څملې، تۀ به نۀ یرېږې، او تۀ به په خوږ خوب اودۀ
کېږې. ﴿۲۵﴾ نو د ناګهانی افت نه به نۀ یرېږې او نۀ به د هغه
تباهئ نه یرېږې کومه چې په بدعملو باندې راځی. ﴿۲۶﴾ نو
مالِک خُدائ به ستا ډاډ وی، او هغه به ستا پښې په دام کښې
د ګیرولو نه وساتی. ﴿۲۷﴾ څوک چې حاجتمند وی د هغوئ
سره ښېګړه مۀ پرېږده، کۀ چرې دا کار ستا وس کښې وی،
﴿۲۸﴾ کۀ چرې تۀ اوس د خپل ګاونډی سره مدد کولے شې،
نو ورته مۀ وایه چې، ”سبا راشه چې مدد دې وکړم.“ ﴿۲۹﴾ د
خپل ګاونډی خلاف هغۀ ته د نقصان ورکولو منصوبه مۀ
جوړوه، څوک چې ستا په خوا کښې اوسیږی او په تا باور
کوی. ﴿۳۰﴾ په یو کس باندې هیڅ بېهیڅه اِلزام مۀ لګوه ترڅو

چې هغهٔ تا ته نقصان نهٔ وی درسولے. ﴿٣١﴾ د ظالم سره سیالی مهٔ کوه او مهٔ د هغهٔ په نقش قدم عمل کوه، ﴿٣٢﴾ ځکه چې مالِک خُدائ د هغوئ نه نفرت کوی ښوک چې بدکاره وی، خو هغه د نېکانو سره دوستانه تعلق ساتی. ﴿٣٣﴾ د بدعمله په کور مالِک خُدائ لعنت ورَوی، خو هغه د صادق په کور باندې برکت ورَوی. ﴿٣٤﴾ هغه د مغروره مسخره کوونکو پورې مسخرې کوی، خو په عاجز خویه باندې خپل فضل کوی. ﴿٣٥﴾ هوښیار عزت په میراث کښې ګټی، خو کم عقل خپل شرم زیاتوی.

د پلار نصیحت

۴ ﴿١﴾ زما زامنو د خپل پلار هدایت ته غوږ ونیسئ. او هغې ته توجو ورکړئ او پوهه حاصله کړئ. ﴿٢﴾ ځکه چې زهٔ تاسو ته ښهٔ تعلیم درښایم، نو زما تعلیمات مهٔ هېروئ. ﴿٣﴾ هر کله چې زهٔ د خپل پلار په کور کښې هلک وم، او د خپلې مور ایک یو نیازبین زوئ وم، ﴿۴﴾ هغهٔ ما ته تعلیم راکړو او وې وئیل، "په خپل ټول زړهٔ سره زما نصیحت راتینګ کړه، زما په حُکمونو عمل کوه نو ستا ژوند به په خیر تیر شی. ﴿٥﴾ حِکمت حاصل کړه، او پوهه حاصله کړه، زما خبرې مهٔ هېروه او مهٔ د هغې نه مخ اړوه. ﴿٦﴾ عقل ته مهٔ شاه کوه، ځکه چې هغه به ستا حفاظت وکړی، د هغهٔ سره مینه کوه نو هغه به په تا باندې نظر ساتی. ﴿٧﴾ حِکمت حاصلول د ټولو نه اهم کار دے، د نورو څیزونو د حاصلولو سره سره پوهه هم حاصله کړه. ﴿٨﴾ د حِکمت عزت کوه او دا به تا لوئ کړی. دې ته غاړه ورکړه نو دا به تا عزتمند کړی. ﴿٩﴾ دا به

ستا سر د فضل سهرېږ سره ښائسته کړی او د شان او شوکت تاج به در په سر کړی." (۱۰) زما زویه، ما ته غوږ شه. زهٔ چې درته څهٔ وایم هغه کوه، نو په دې کولو سره به ستا عمر اوږد شی. (۱۱) ما درته د عقل او حِکمت لارښودنه وکړه او په نېغه لار مې روان کړې. (۱۲) کله چې ته ګرځې نو ستا پښې به هیڅ څیز نهٔ منع کوی، او کله چې ته منډه وهې نو تیندک به نهٔ خورې. (۱۳) زما نصیحتونه راټینګ کړه او دا مهٔ پرېږده چې ستا نه لاړ شی. د هغوئ ښهٔ حفاظت وکړه ځکه چې دا ستا ژوندون دے. (۱۴) د شریرانو په لار کښې خپل قدم مهٔ ږده او مهٔ د بدکارانو په لار تلل کوه. (۱۵) د هغوئ د لارو نه ځان وساته، د هغوئ په لار مهٔ ځه، د هغوئ د لارو نه راوګرځه او په خپله لار روان اوسه. (۱۶) ترڅو پورې چې دوئ غلط کار نهٔ وی کړے تر هغې خوب نهٔ ورځی، ترڅو پورې چې دوئ چا ته تیندک نهٔ وی ورکړے نو دوئ تر هغې پورې آرام نهٔ کوی. (۱۷) هغوئ د شرارت روټۍ خوری او د فساد نه ډک مے څښی. (۱۸) د صادقانو لار د سحر د رڼا په شان ده، تر هغې ځلېږی او لا نوره هم زیاتېږی ترڅو چې د ورځې رڼا نهٔ وی راښکاره شوی. (۱۹) خو د بدکارانو لار لکه د تورې تیارې په شان ده، دوئ په دې نهٔ پوهېږی چې په څهٔ باندې یې تیندک وخوړلو. (۲۰) زما زویه، زهٔ چې درته څهٔ وایم هغې ته توجو ورکړه، او په غور سره زما خبرې واوره. (۲۱) دا د خپل نظر نه مهٔ وباسه او په خپل زړهٔ کښې یې دننه وساته. (۲۲) نو دا به هغوئ له ژوند ورکړی چې څوک یې پېدا کوی، او د هغوئ ټول وجود له به صحت ورکړی. (۲۳) د هر څهٔ نه اول د خپل زړهٔ خیال ساته، ځکه چې دا د ژوند د هدایت سرچینه ده. (۲۴) د خپلې خولې نه

تېڅې لرې کړه، او دوکه مارې خبرې د خپلو شونډو نه لرې کړه. ۲۵ په غور سره مخامخ نېغ ګوره، او خپل نظر نېغ وساته. ۲۶ او د خپلو قدمونو دپاره لاره هواره کړه، نو بيا به ستا ټوله لار مضبوطه وى. ۲۷ ښې او ګس طرف ته مۀ تاوېږه، او خپلې پښې د شرارت نه وساته.

د زنا نه ځان ساتل

۵ ۱ زما زويه، زما پوهې ته توجو ورکړه، او زما د حِکمت خبرو ته ښۀ غوږ ونيسه. ۲ نو بيا به تۀ تميز حاصل کړې، او ستا شونډې به عِلم او حِکمت محفوظوى.
۳ ځکه چې د زناکارې ښځې د شونډو نه شات راځاځى. او د هغې خبرې د تېلو نه زياتې نرمې دى، ۴ خو په آخر کښې هغه د ګنډير په شان ترخه، او د دوه مخيزې تُورې په شان تيره ده. ۵ د هغې پښې د مرګ په طرف روانې دى، او د هغې قدمونه سيدها د قبر طرف ته لاربښودنه کوى. ۶ هغه د ژوند د لارې په حقله سوچ نۀ کوى، د هغې لارې کږې وږې دى، خو هغه پرې نۀ پوهېږى. ۷ نو بيا اوس زما زويه، ما ته غوږ ونيسه. او زۀ چې درته څۀ وايم نو د هغې نه مۀ اوړه.
۸ د داسې ښځې نه ځان لرې ساته. او چې د هغې د کور دروازې ته هم ورنزدې نۀ شى ۹ هسې نه چې خپل عزت نورو ته ورکړې او بې‌عزته شې. او د خپل ژوند واګې د ظالمانو رحم و کرم ته وسپارې، ۱۰ هسې نه چې پردى ستا په مال مزې وکړى، او ستا د ژوند محنت د بل چا کور مالا مال کړى. ۱۱ او د خپل عمر په آخر کښې به تۀ زېبرګى او فريادونه کوې، هرکله چې ستا غوښې او بدن خوړين شى، ۱۲ نو تۀ به ووائې، ”ما د اصلاح نه څومره نفرت کولو. او

ځومره به زما زړهٔ اصلاح کول رټل، ﴿١٣﴾ ما به د خپلو اُستاذانو تابعداری نهٔ کوله، او نهٔ به مې خپلو لاربښودونکو ته غوږ نیولو. ﴿١٤﴾ نو زهٔ د تباهۍ په غاړه ولاړ یم، او په ډېرو خلقو کښې وشرمېدم.“ ﴿١٥﴾ د خپلې ذخیرې اوبهٔ څښه، او صرف د خپلې ښځې سره کوروالے کوه لکه څنګه چې د خپل کوهی نه رواني اوبهٔ څښې. ﴿١٦﴾ دا مناسب ده چې ستا چینې په کوڅو کښې، او ستا د اوبو لختی په چوکونو کښې وبهیږی؟ ﴿١٧﴾ نو دا دې یواځې ستا وی، کله دې هم د پردو سره شریک نهٔ شی. ﴿١٨﴾ ستا چینې دې برکتی شی، د خپلې ښځې سره خوشحاله اوسه چې ستا په ځوانۍ کښې ورسره وادهٔ شوے وو، ﴿١٩﴾ چې هغه د یوې ښُکلې مینه ناکې او مهربانه هوسۍ په شان ده نو د هغې د بدن ښُکلا دې تا معمور کړی، او تهٔ دې هر وخت د هغې د مینې غلام یې. ﴿٢٠﴾ زما زویه نو تهٔ دې ولې د یوې زناکارې ښځې په مینه کښې راګېر یې؟ او تهٔ ولې د بل سړی د ښځې سره یو ځائ کېږې او غاړه غړۍ کېږې؟ ﴿٢١﴾ نو د انسان په ټولو لارو د مالِک خُدائ نظر دے، او هغه په خپله د هغهٔ د ټولو لارو څارنه کوی. ﴿٢٢﴾ د شریر شرارت هم د هغهٔ دپاره دام دے. او د هغهٔ د ګناه رسۍ هغه کلک رانیسی. ﴿٢٣﴾ هغه به د خپل تربیت د کموالی په وجه مړ شی، او د خپل کم عقلتوب په سبب بېلارې شوے دے.

د بل چا د قرض ضمانت مهٔ کوه

٦ ﴿١﴾ زما زویه، کهٔ چرې تا د خپل ګاونډی دپاره په ضمانت کښې څهٔ ایښی وی، او یا تا د بل چا د قرض د

ورکولو وعده کړې وی، ٢ کۀ تۀ چرې د خپلو خبرو په
وجه په لټ کښې راګېر شوے يې، او په دام کښې د خپلې
خولې د لاسه راګېر شوے يې، ٣ نو بيا زما زويه، په دې
کولو سره تۀ د خپل ګاونډی په لاسونو کښې پرېوتې، نو د
هغۀ د دام نه د خلاصېدو دپاره، هغۀ له ورشه او خپل ځان
کمزورے کړه او هغۀ ته مِنت زاری وکړه چې هغه تا د دې
ذمه واریٔ نه آزاد کړی. ٤ زر ورشه مۀ اودۀ کېږه او خپلې
سترګې مرغیٔ مرغیٔ کېدو ته مۀ پرېږده. ٥ نو خپل ځان
لکه د هوسیٔ په شان د ښکاری نه او لکه د مارغۀ په شان
خپل ځان د ښکاری د جال نه آزاد کړه. ٦ ناراسته خلقو
مېږو ته وګورئ، او د هغوئ په چال چلن باندې غور وکړئ
او هوښيار شئ. ٧ دوئ نۀ مشر لری، او نۀ څوک آفسر او
نۀ حکمران لری، ٨ خو دوئ په اوړی کښې خپل خوراک
راټولوی، او خپل ځان دپاره خوراک په لو کښې راجمع
کوی. ٩ خو تۀ ناراسته سړيه ترڅو پورې به پروت يې؟ او
تۀ به کله د خوب نه راپاڅې؟ ١٠ تۀ وائې، ”لږ وخت دپاره به
اودۀ شم، او سترګې به پټې کړم، لږ به خپل لاسونه راغونډ
کړم او آرام به وکړم.“ ١١ نو بيا به غريبی او نيستی د وسله
بند ډاکو په شان په تا باندې حمله وکړی. ١٢ بدمعاشان او
کمينه خلق، ټوله ورځ تش دروغ وائی. ١٣ هغوئ سترګې
وهی او ستا د دوکه کولو دپاره په پښو او ګوتو اِشارې کوی،
١٤ د هغوئ کاږۀ زړونه خرابې منصوبې جوړوی، نو دغه
شان هغوئ تل په هر ځائ کښې سرخوږے پيدا کوی. ١٥
نو په هم دې وجه په داسې کس باندې ناګهانی افت راځی، او
ناګهانه به هغه ټوټې ټوټې شی او بيا به د جوړېدو نۀ وی. ١٦
شپږ څيزونه دی چې مالِک خُدائ ترې نه نفرت کوی بلکې

اووۀ څیزونه دی چې مالِک خُدائ هغه نۀ شی برداشت کولے، ۱۷ مغروره سترګې، دروغژنه ژبه، هغه لاسونه چې بې‌ګناه وینه تویوی، ۱۸ هغه زړۀ چې بدې منصوبې جوړوی، هغه پښې چې د شرارت طرف ته منډې وهی، ۱۹ دروغژن ګواه څوک چې دروغ وائی، او هغه کس چې د خاندان په مینځ کښې سرخوږے پېدا کوی.

د زنا خِلاف خبردارے

۲۰ زما زویه، د پلار په حُکمونو عمل کوه، او د خپلې مور لارښودنه مۀ هېروه. ۲۱ د هغوئ خبرې تل دپاره په خپل زړۀ کښې يادې ساته، او د هار په شان يې په خپله غاړه کښې ګرځوه. ۲۲ هرکله چې تۀ روان يې نو هغه به ستا رهنمائی کوی، او کله چې اودۀ يې نو هغه به ستا حفاظت کوی، هرکله چې راویښ شې، نو هغه به درته مشوره درکوی. ۲۳ نو د هغوئ حُکمونه ډیوه ده او د هغوئ هدايت رڼا ده، او د هغوئ اصلاح د ژوندون لار ده. ۲۴ دا به تا د بدکاره ښځو نه ساتی، او د زناکارو ښځو د نرمو خبرو نه به دې ساتی. ۲۵ د هغوئ په ښائست خپل زړۀ مۀ بائيله، او نۀ چې د هغې سترګې وهل تا راګېر کړی. ۲۶ یوه کنجره تۀ د یوې روټۍ په قیمت اخستے شی، خو د بل سړی د ښځې سره زنا به ستا د ژوند په قیمت وی. ۲۷ څوک په خپله جولۍ کښې بل شوے اور د کپړو سوزېدلو نه بغیر اوچتولے شی څۀ؟ ۲۸ څوک په ګرمو سکروټو باندې بغیر د پښو پولۍ کېدو او سوزېدو نه ګرځېدلے شی څۀ؟ ۲۹ نو دا کس هم د هغه چا په شان دے څوک چې د بل چا د ښځې سره څملی، څوک هم چې د هغې سره زنا کوی نو د سزا نه به خلاص نۀ شی. ۳۰ خلق هغه

غل ته سپک نۀ ګوری څوک چې د خپلې لوږې د ختمېدو دپاره غلا کوی، ۳۱ خو کۀ هغه ګېر شی، نو هغه به اووۀ چنده ورکوی، کۀ څۀ هم د هغۀ د کور په ټول سامان يې قيمت پوره کيږی. ۳۲ خو کۀ يو سړے زنا کوی نو هغه بې‌حده کم عقل دے، ځکه چې هغه خپل ځان تباه کوی. ۳۳ هغه به وهل وخوری او بې‌عزته به شی، او دا شرم به هيڅکله د هغۀ نه اخوا نۀ شی. ۳۴ نو غېرت به يې د خاوند قهر راوپاروی او په بې‌رحمئ سره به خپله بدله اخلی. ۳۵ هغه به د دې په بدل کښې معاوضه نۀ قبلوی او هغه به رشوت هم رد کړی کۀ څومره ډېر هم وی.

د بدکارو ښځو په حقله خبردارے

۷ ۱ زما زويه، زما خبرې ځان سره وساته او زما احکام خپل ځان سره حفظ کړه. ۲ زما په حُکمونو عمل کوه، نو تۀ به ژوندے پاتې شې. زما د تعليماتو داسې حفاظت وکړه لکه څنګه چې د سترګې د ګاټې کوې. ۳ هغه د خپلو ګوتو سره ونښلوه او د خپل زړۀ په تخته يې وليکه. ۴ حِکمت ته ووايه چې، ”تۀ زما خور يې،“ او پوهې ته خپل نزدې رشته‌دار ووايه. ۵ دوئ به تا د زناکارې ښځې سره د تعلق نه وساتی، او هم به دې دوئ د زناکارې ښځې د دوکه کوونکو خبرو نه وساتی. ۶ يو ځل ما د خپل کور د کړکئ د جالئ نه بهر وکتل، ۷ نو ما څۀ ساده ځوانان وکتل، نو د دوئ په مينځ کښې مې يو کم عقل ځوان د نظر لاندې راغلے. ۸ نو هغه د هغې د کور سره په نزدې کوڅه کښې روان وو، کومه لار چې د هغې کور ته تلې وه، ۹ د ماښام په وخت کښې،

تیارهٔ خوره شوه او شپه شروع شوه. ۱۰ نو بیا یوه ښځه بهر
راغله چې د هغهٔ سره مِلاو شی. هغې د کنچرتوب جامې
اغوستې وې، او په غلط خیال سره چې هغه دوکه کړی. ۱۱
هغه بې‌شرمه او بې‌حیا ښځه وه چې ټوله ورځ هواګیره
ګرځېدله. ۱۲ هغه تل په کوڅو، او په چوکونو کښې ګرځی،
او د ښار په هر ګوټ کښې ولاړه وی. ۱۳ هغې هغهٔ له غاړه
ورکړه او ښُکل یې کړو، او په خپلو بې‌شرمو سترګو سره یې
هغهٔ ته ووئیل، ۱۴ ”نن ما کره د قربانۍ غوښه ده او ما خپل
نذر پوره کړو. ۱۵ نو زهٔ بهر راووتلم چې تا سره مِلاو شم،
ما ستا لټون کولو او تهٔ راته مِلاو شوې. ۱۶ ما په خپل کټ
باندې د مِصر رنګارنګ د لټې ځادرونه اچولی دی. ۱۷ ما په
خپل کټ باندې د مُر چیړ، عُود او دارچینۍ خوشبو لګولې
ده. ۱۸ راځه چې تر سحره پورې په مینه کښې ډُوب شُو. او
د یو بل د مینې نه خوند واخلو. ۱۹ ځکه چې زما خاوند په
کور کښې نشته. هغه په لرې سفر باندې تلے دے. ۲۰ هغهٔ
خپل جیب د پیسو نه ډک کړے دے، او د دې میاشتې تر
آخره به واپس نهٔ راځی.“ ۲۱ نو په نرمو خبرو سره یې هغه
غلط کړو، او د هغې پستو خبرو وغلولو. ۲۲ نو هغه
سمدستی هغې پسې د یو داسې غوَیی په شان روان شو لکه
چې حلالېدو له روان وی، لکه چې هوسۍ په دام کښې ونښلی
۲۳ ترڅو چې یو غشے د هغهٔ زړهٔ غوڅ کړی. هغه د یو
داسې مارغهٔ په شان وو چې د دام طرف ته منډې وهی، هغهٔ
ته پته نهٔ وی چې هغه به د ژوند نه لاس ووینځی. ۲۴ نو بیا
زما زامنو، ما ته غوږ ونیسئ، زهٔ چې درته څهٔ وایم نو هغې ته
توجو وکړئ. ۲۵ خپل زړهٔ ته اجازت مهٔ ورکوه چې د داسې
ښځې طرف ته مائل شی، او یا د هغې په غلطو لارو روان

شی. ۲۶ هغه د ډېرو کسانو د تباهئ سبب شوې ده او د بېشمېره کسانو د مرګ سبب شوې ده. ۲۷ د هغې کور د قبر طرف ته لار ده، او دا د مرګ دالان ته لاربښودنه کول دی.

د پوهې آواز

۸ ۱ غوږ شئ. ولې پوهه آوازونه نهٔ کوی څهٔ؟ پوهې خپل آواز نهٔ دے پورته کړے څهٔ؟ ۲ هغه په اوچتو ځايونو د لارې په خوا کښې، او چرته چې لارې په خپلو کښې ملاوېږی ولاړه وی. ۳ هغه ښار ته د ننوتو او راوتو دروازو په خوا کښې ولاړه وی او په زوره چغې وهی، ۴ "اے خلقو زهٔ تاسو ټولو ته آواز کوم، او په زمکه باندې ټولو انسانانو ته آواز کوم. ۵ اے ساده خلقو، احتياط زده کړئ، اے بېوقوفو. عقل حاصل کړئ. ۶ غوږ شئ. ما سره ستاسو دپاره اعلیٰ خبرې دی، او زهٔ چې شونډې پرانيزم نو هغه څهٔ وايم څهٔ چې صحيح وی. ۷ زما خولهٔ هغه څهٔ وائی څهٔ چې رښتيا وی، ځکه چې زما شونډې د دروغو نه نفرت کوی. ۸ زما د خولې ټولې خبرې صحيح دی، يو خبره يې هم کږه يا د دوکې نهٔ ده. ۹ هوښيار په دې پوهېږی چې زما ټولې خبرې ټيک دی، چا سره چې عِلم وی هغهٔ ته پته وی چې دا صحيح دی. ۱۰ د سپينو زرو په ځائ زما لاربښودنې غوره کړئ، او د خالص سرو زرو نه عِلم خوښ کړئ. ۱۱ ځکه چې حِکمت د قيمتی کاڼو نه هم ګران دے، او ستا د خوښې يو څيز هم د دې برابر نهٔ دے. ۱۲ زهٔ حِکمت د پوهې سره يو ځائ اوسېږم، او ما سره عِلم او تميز شته. ۱۳ د مالِک خُدائ نه وېرېدل دا دی چې د بدئ نه نفرت وکړئ، زهٔ

د غرور، کبر او غلط چال چلن او بدو خبرو نه نفرت کوم.
۱۴ ښې مشورې او تميز ورکول زما کار دے، زۀ پوهه او
طاقت لرم. ۱۵ زما په وجه بادشاهان حکومت کوی او
حکمرانان منصفانه قانون جوړوی. ۱۶ زما په وجه
شهزادګان حکومت کوی، او ټول صادق حکمرانان څوک
چې په زمکه حکومت کوی. ۱۷ زۀ د هغه چا سره مينه کوم
څوک چې ما سره مينه کوی، او څوک چې زما لټون کوی
نو ما بيامومی. ۱۸ ما سره مال او عزت دے، تر ډېر وخته
دولت او صداقت دے. ۱۹ زما مېوه د سوچه سرو زرو نه
ښۀ ده، او زما پېداوار د خالصو سپينو زرو نه بهتر دے. ۲۰
زۀ د صداقت په لاره روان يم، او د اِنصاف په لارو عمل
کوم، ۲۱ څوک چې ما سره مينه کوی په ميراث کښې ورته
دولت ورکوم، او د هغوئ خزانې به ډکې کړم. ۲۲ مالِک
خُدائ د هر څۀ نه وړاندې چې نور څۀ پېدا کړی، د ټولو نه
اول يې زۀ پېدا کړم. ۲۳ زۀ يې د ازل نه مقرر کړے وم، د
دې نه مخکښې چې دُنيا لا پېدا شوې هم نۀ وه. ۲۴ کله چې
لا سمندر نۀ وو زۀ پېدا شوے وم، کله چې لا د چينو اوبۀ نۀ
وې روانې شوې. ۲۵ مخکښې د دې نه چې لا غرونه او
غونډۍ په خپل ځائ نۀ وُو ولاړ زۀ پېدا شوے وم، ۲۶ د
هغې نه وړاندې چې لا خُدائ پاک زمکه او د هغې پټی او لا نۀ
يې د دُنيا خاوره پېدا کړې وه چې زۀ پېدا وم. ۲۷ زۀ هلته
وم هر کله چې هغۀ آسمان په خپل ځائ ودرولو، او کله چې
يې د سمندر په مخ د فضا لهرونه خوارۀ کړل، ۲۸ کله چې
هغۀ بره وريځ مقرر کړه او کله چې د سمندر د ډکولو دپاره
چينې جوړې کړې، ۲۹ او کله چې هغۀ سمندر ته حد مقرر
کړو، ترڅو چې اوبۀ د هغۀ د حُکم نه يو قدم هم زيات وانۀ

خلی، او کله چې هغهٔ د زمکې بنيادونه کېښودل نو زهٔ هلته
وم. ۳۰ زهٔ د هغهٔ په څنګ کښې وم ځوک چې د ټولو نه ښهٔ
ګلکار دے، زهٔ هره ورځ د هغهٔ د خوشحالئ سبب وم، او ما
تل د هغهٔ په حضور کښې خوشحالی کوله، ۳۱ زهٔ د هغهٔ په
ټوله دُنيا کښې ډېره خوشحاله وم، او د انسانانو نه مې
خوشحالی حاصلوله. ۳۲ نو اوس اے زما زامنو، ما ته غوږ
ونيسئ، مبارک دی هغوئ ځوک چې زما په لارو عمل کوی.
۳۳ زما تعليماتو ته غوږ شئ او هوښيار شئ، دا مهٔ نظر
انداز کوئ. ۳۴ مبارک دے هغه ځوک چې ما ته غوږ نيسی،
چې روزانه زما په دروازه کښې ولاړ وی، او زما په دروازه
کښې انتظار کوی. ۳۵ ځکه چې ځوک ما ومومی نو هغه
ژوند مومی، او د مالِک خُدائ رضا حاصلوی. ۳۶ خو
ځوک چې ما نهٔ حاصلوی خپل ځان ته نقصان ورکوی، هر
ځوک چې زما نه نفرت کوی نو هغه د مرګ سره مينه
کوی.“

د کم عقلو دپاره د پوهې دعوت

۹ ۱ پوهې خپل کور جوړ کړے دے، او خپل ځان دپاره
يې اووهٔ ستنې تراشلې دی. ۲ هغې خپله غوښه تياره کړې
ده او مے يې يو ځائ کړې دی، او دسترخوان يې هم خور
کړے دے. ۳ هغې خپله وينځه ورولېږله او هغه د ښار د
اوچتو ځايونو نه آوازونه کوی. ۴ ”ځوک چې ساده ګان
وی هغوئ ټول دې دلته راشی.“ او هغه هغوئ ته وينا کوی
ځوک چې ناپوهه وی، ۵ ”راشئ، زما خوراک وخورئ او
هغه مے وڅښئ کوم چې ما ګډ کړی دی. ۶ خپله ساده

لار پرېږدئ نو تاسو به ژوندى پاتې شئ، او د پوهې په لار تلل وکړئ.“ ۞٧ هر څوک چې د مسخره کوونکى اصلاح کوى نو د خپلې بې‌عزتۍ دعوت ورکوى، هر څوک چې د شرير د شرارت نه ممانعت کوى، نو خپل ځان به سپک کړى. ۞٨ نو تهٔ کله هم د مسخره کوونکى رټنه مهٔ کوه هغه به ستا نه نفرت کوى، هوښيار ته تنبيه ورکړه هغه به تا سره مينه کوى. ۞٩ هوښيار ته لارښودنه وکړه نو هغه به نور هم هوښيار شى، صادق ته تعليم ورکړه نو هغه به د دې نه نور تعليم هم زده کړى. ۞١٠ د مالِک خُدائ يره د حِکمت شروع ده، د مقدس ذات پېژندګلو د پوهې اصليت دے. ۞١١ نو زما په وجه به ستا د ژوند ورځې ډېرې شى، او ستا د عمر سره به نور کلونه سبوا شى. ۞١٢ کهٔ چرې تهٔ حِکمت لرې نو هغه به تا له فائده درکړى، او کهٔ تهٔ مسخره کوونکے يې نو صرف تا ته به د هغې نقصان مِلاو شى. ۞١٣ کم عقله ښځه سرتېزه وى، هغه بې‌ادبه او بې‌علمه وى. ۞١٤ د هغې کور د ښار په لوړ ځائ کښې دے. د دروازې سره ناسته وى، ۞١٥ او څوک چې په خپله لاره سيدها تېرېږى نو هغوئ ته آوازونه ورکوى. ۞١٦ ”اے ساده خلقو ټول دلته راشئ.“ هغه ټولو ناپوهو ته وينا کوى، ۞١٧ ”د غلا اوبهٔ خوږې وى، هغه روټۍ چې په پټه خوړلے شى خوندوره وى.“ ۞١٨ خو دوئ لږ هم په دې نهٔ پوهېږى چې د هغې ښځې په کور کښې صرف مرګ دے، څوک هم چې د هغې په کور کښې مېلمانهٔ شوى دى نو هغوئ اوس د تورو خاورو لاندې دى.

د حضرت سليمان متلونه

۱۰ (۱) دا د سليمان متلونه دی، يو هوښيار زوئ خپل
پلار له خوشحالي ورکوی، خو کم عقل زوئ خپلې مور له غم
ورکوی. (۲) د حرام مال دولت هيڅ اهميت نشته، خو
صداقت د مرګ نه خلاصون ورکوی. (۳) مالِک خُدائ
صادق اوږی کېدو ته نۀ پرېږدی، خو د بدکارانو ارمان رد
کوی. (۴) ناراسته لاسونه يو انسان غريبوی، خو محنتی
لاسونه انسان مالداره کوی. (۵) څوک چې په ګرمۍ کښې
فصل راټولوی هغه هوښيار زوئ دے، خو هغه زوئ څوک
چې د لو په وخت کښې خوب کوی د شرم باعث دے. (۶)
برکت د صادق د سر تاج دے، خو بدعمله په خپلو چالاکه
خبرو سره خپل شرارت پټوی. (۷) د نېکانو يادول د برکت
سبب ګرځی، خو د بد کاره نوم به فنا شی. (۸) هوښياران په
نصيحت خوشحالېږی، خو بې‌وقوفه کړتن به تباه شی. (۹)
نېک انسان به په امن کښې ګرځی، خو هغه څوک چې کږې
لارې اختياروی، د هغۀ کارونو نه به خلق خبر شی. (۱۰) هغه
څوک چې په ټګۍ سره سترګې وهی نو د تکليف باعث کيږی،
او په بې‌فکره خبرو سره به کم عقل تباه شی. (۱۱) د صادق
خولۀ د ژوند چينه ده، خو بدعمله په خپلو چالاکه خبرو سره
خپل شرارت پټوی. (۱۲) نفرت شر جوړوی، خو مينه په ټولو
بدو پرده اچوی. (۱۳) د هوښيار په شونډو کښې پوهه موندلے
کيږی، خو د ناپوهه دپاره چوکه وی. (۱۴) هوښياران خپل
عِلم ذخيره کوی، خو د کم عقل فضول خبرې تباهۍ ته
دعوت ورکوی. (۱۵) د مالداره مال دولت د هغۀ دپاره قلعه
ده، خو غربت د غريب دپاره تباهی ده. (۱۶) د صادق ګټه
هغۀ له ژوند ورکوی، خو د بدکاره ګټه هغه د ګناه طرف ته
بوځی. (۱۷) هغه څوک چې اصلاح قبلوی د ژوند په لاره ځی،

خو هر هغه څوک چې اصلاح کول نهٔ مني نو خپل ځان
بې‌لارې کوی. ۱۸ هغه څوک چې خپل نفرت پټوی نو هغه
دروغژن دے. څوک چې د نورو غیبت کوی هغه کم عقل
دے. ۱۹ هرکله چې خبرې ډیرې وی نو هلته گناه هم
موجوده وی، خو څوک چې خپله ژبه قابو ساتی هوښیار
دے. ۲۰ د صادق ژبه خالص سپین زر وی، خو د بدکاره
زړهٔ بې‌اهمیته وی. ۲۱ د صادق د خولې کلام ډېرو خلقو له
فائده ورکوی، خو کم عقل د ناپوهئ په وجه مړ شی. ۲۲ د
مالِک خُدائ برکت انسان مالداره کوی، او په کښې هیڅ قسم
غم نهٔ سیوا کوی. ۲۳ کم عقل د غلط کار نه خوند اخلی،
خو هوښیار سړے د حِکمت نه خوند اخلی. ۲۴ د کوم شی
نه چې بدکاره یریږی نو هم هغه به یې راگېر کړی، خو صادق
چې د کوم شی خواهش وکړی هغه به ورله ورکړے شی.
۲۵ هرکله چې طوفان راشی نو بدکاره جارُو کړی، خو
صادق به د تل دپاره قائم وی. ۲۶ لکه څنگه چې سرکه
غاښونه بریښوی او لوگے سترگې ترخوی، نو دغه شان
ناراسته د خپل مالِک دپاره دے. ۲۷ د مالِک خُدائ یره
عمر اوږدوی، خو د شریر عمر به لنډ وی. ۲۸ د صادق
اُمید خوشحالی ده، خو د بدکاره طمع به پوره نهٔ شی. ۲۹ د
مالِک خُدائ لارې د صادقانو پناه گاه وی، خو د هغه خلقو
دپاره تباهی وی څوک چې بدکارونه کوی. ۳۰ صادق به کله
هم د بیخ نه ختم نهٔ شی، خو بدکاره به په زمکه پاتې نهٔ شی.
۳۱ د صادق د خولې نه د عقل او حِکمت خبرې راوځی،
خو کږه ژبه به پرې کړے شی. ۳۲ د صادق شونډې په دې
پوهیږی چې کومه خبره د منلو او په ځائ ده، خو د بدکاره د
خولې نه صرف غلطې خبرې راوځی.

۱۱ (۱) مالِک خُدائ د تلې د غلط استعمال نه نفرت
کوی، خو هغه په صحیح ناپ تول خوشحالیږی. (۲) کله
چې په انسان کښې غرور راشی نو په هغهٔ رسوائی راشی، خو
د عاجزئ سره حِکمت راځی. (۳) د صادقانو ایمانداری د
هغوئ لارښودنه کوی، خو بېایمانه په خپلې بېایمانئ تباه
دی. (۴) د عدالت په ورځ به مال دولت په کار نهٔ راځی، خو
صداقت به ستاسو ژوند بچ کړی. (۵) د صادقانو صداقت د
هغوئ لار سموی، خو بدعمله به د خپلې بدعملئ لاندې راګیر
شی. (۶) د صادقانو صداقت هغوئ بچ کوی، خو بېایمانه
خپل لالچ کښې ګېر شی. (۷) کله چې یو بدعمله مری، د هغهٔ
اُمید ختم شی. هر څومره اُمیدونه چې هغه د خپل مال د
طاقت نه لری هغه پناه شی. (۸) صادق سړے د تکلیفونو نه
خلاص وی، او دا تکلیفونه د هغوئ په ځائ په بدعمله خلقو
باندې راځی. (۹) په خپلو خبرو سره کافر خپل ګاونډیان
تباه کوی، خو صادق به د خپل عِلم په ذریعه بچ شی. (۱۰)
کله چې صادقان برکتی شی نو ټول ښار په هغوئ خوشحالی
کوی، او کله چې بدعمله هلاک شی نو د خوشحالئ چغې
راوچتې شی. (۱۱) د صادقانو د برکت په وجه ښار آبادیږی،
خو د بدعمله په خبرو هغه تباه کیږی. (۱۲) هغه څوک چې کم
عقل وی نو خپل ګاونډی ته سپک ګوری، خو هوښیار او
پوهه سړے خپله ژبه قابو کښې ساتی. (۱۳) غیبت کوونکے د
نورو راز خوروی، خو قابل اعتماد کس راز پټ ساتی. (۱۴)
خو بغیر د رهنمایئ نه په یو قوم باندې زوال راځی، خو ډېر
مشوره ورکوونکی کامیابی یقینی کوی. (۱۵) کهٔ چرې څوک
د یو ناپېژندګلو کس ضمانت وکړی نو په یقین سره به دا
کس تاوانی شی، او کهٔ څوک چا ته د ضمانت لاس ورنهٔ

کړی نو هغه به بچ پاتې شی. ۱۶ یوه رحمدله ښځه عزت او
احترام ګټی، خو بې‌رحمه سړی مال دولت ګټی. ۱۷ یو
رحمدله کس خپل ځان ته فائده ورکوی، خو ظالم سړے
خپل ځان په تکلیفونو کښې راګېروی. ۱۸ بدکاره سړے په
دوکه مال ګټی، خو هغوئ څوک چې د صداقت کرونده کوی
نو حقیقی اجر به ومومی. ۱۹ رښتینے صادق سړے به
ژوندے پاتې شی، خو هغوئ څوک چې شرارت کوی نو خپل
مرګ ته روان دی. ۲۰ مالِک خُدائ د هغوئ نه نفرت کوی
د چا زړونه چې کاږۀ وی، خو هغه د هغوئ سره مینه کوی د
چا چال چلن چې بې‌داغه وی. ۲۱ په دې یقین وکړئ، چې
بدکاران به بې‌سزا پاتې نۀ شی، خو هغوئ څوک چې صادقان
دی هغوئ به آزاد وی. ۲۲ د تمیز نه بغېر یوه ښُکلې ښځه
داسې وی لکه د سرو زرو نتکۍ چې د خنزیر په پوزه وی.
۲۳ د نېکانو اُمیدونه په ښۀ څیزونو سره سر ته رسیږی، خو
د بدکارانو اُمید صرف د غضب په طرف وی. ۲۴ یو کس
چې سخاوت کوی، نو نور هم مالداره کیږی، خو یو بل کس
چې کنجوس وی نو نور به هم غریب شی. ۲۵ یو سخی
سړے به مالداره شی، او یو کس چې نور تازه کوی نو په
خپله به هم تازه شی. ۲۶ خلق د هغه چا نه نفرت کوی
څوک چې د ګرانۍ دپاره غله ذخیره کوی، خو د هغه چا خیر
غواړی څوک یې چې خرڅوی. ۲۷ کۀ چرې تۀ خیر غواړې
نو تۀ به خیر ومومې، خو شر هغه چا ته ورسیږی څوک یې
چې لټون کوی. ۲۸ څوک چې په خپل دولت باندې اعتبار
کوی نو هغه به پرېوځی، خو صادقان به د شنو پاڼو په شان
تازه وی. ۲۹ څوک چې د خپل خاندان دپاره مصیبت پېدا
کوی نو په میراث کښې به ورته هوا پاتې شی، او کم عقل به د

هوښيار نوکر وی. ۳۰ د صداقت مېوه د ژوندون ونه ده،
خو هوښيار سړے زړونه ګټی. ۳۱ کۀ چرې صادقانو ته په
زمکه د دوئ د کردار اجر ملاوېږی، نو د بدعمله او
ګناهګارانو به څۀ حال وی؟

۱۲

۱ څوک چې اصلاح سره مينه لری هغه د پوهې
سره مينه لری، خو چې څوک اصلاح نه نفرت کوی هغه کم
عقل دے. ۲ مالِک خُدائ د ښۀ سړی نه خوشحاله وی،
خو مالِک خُدائ هغه کسان رد کوی چې د بدو منصوبې
جوړوی. ۳ انسان د بدعملۍ په ذريعه قائم نۀ شی
جوړېدے، خو د صادقانو جرړه به کله هم نۀ ختمېږی. ۴
يوه پاک لمنه ښځه د خپل خاوند د سر تاج وی، خو يوه
بې‌حيا ښځه د هغۀ په هډوکو کښې لکه د ناسور په شان وی.
۵ د صادقانو منصوبې د اِنصاف وی، خو د بدعملو په
نصيحت کښې هم دوکه وی. ۶ د بدعمله خلقو خبرې د
وينو توېدلو په طمع وی، خو د صادقانو خبرې د هغوئ ژوند
بچ کوی. ۷ بدعمله خلق مړۀ شی او فنا شی، خو د
صادقانو خاندان کلک ولاړ وی. ۸ د سړی د خپل حِکمت
په مطابق صِفت کيږی، خو د خراب ذهن لرونکی سپک
کيږی. ۹ دا ښۀ خبره ده چې انسان عام کس وی او نوکر
يې وی، په ځائ د دې چې ځان ته څۀ وائی او د لوږې مری.
۱۰ صادق انسان د خپلو ځناورو د ضرورتونو خيال ساتی،
خو د شرير ښۀ عمل هم د ظلم نه ډک وی. ۱۱ څوک چې
په خپله زمکه کښې محنت کوی نو هغۀ سره به ډېر خوراک
وی، خو څوک چې بې‌کاره منصوبو پسې ګرځی کم عقل
دی. ۱۲ بدعمله د بې‌دينه خلقو د لوټ شوی مال خواهش

کوی، خو د صادقانو جرړې خوریږی. ۱۳ بد کاره سړے په خپلو خبرو کښې راګیر شی، خو صادق انسان د مصیبت نه بچ کیږی. ۱۴ انسان د خپلو شونډو په میوه په ښۀ څیزونو مړیږی، لکه څنګه چې د هغۀ د لاسونو محنت دۀ له اجر ورکوی. ۱۵ کم عقلو ته خپل چال چلن ښۀ ښکاری، خو هوښیار سړے نصیحت ته غوږ نیسی. ۱۶ کم عقل انسان خپله غصه زر ښکاره کوی، خو هوښیار سړے بےعزتی هم نظر انداز کوی. ۱۷ رښتینے ګواه په صداقت سره ګواهی کوی، خو دروغژن ګواه دروغ وائی. ۱۸ د بےپرواهئ خبرې د تُورې په شان غوڅول کوی، خو د عقلمند ژبه پرهرونو له شفا ورکوی. ۱۹ رښتینې خبرې د تل دپاره قائمې وی، خو د دروغو مزے لنډ وی. ۲۰ څوک چې د بدو منصوبې جوړوی نو د هغوئ په زړونو کښې دوکه وی، خو خوشحالی د هغه چا دپاره ده څوک چې امن راولی. ۲۱ صادقانو ته به هیڅ نقصان نۀ رسیږی، خو بدکاران به د مصیبت نه ډک وی. ۲۲ مالِک خُدائ د دروغژونو شونډو نه نفرت کوی، خو هغه د هر هغه چا نه خوشحاله وی څوک چې رښتینی وی. ۲۳ هوښیار خپل عِلم نۀ ښکاره کوی، خو کم عقل خلق خپل جهالت ښکاره کوی. ۲۴ محنتی لاسونه به حکومت کوی، خو ناراستی به دې غلام کړی. ۲۵ اندیښمن زړۀ انسان لاندې کوی، خو نرمې او د ډاډ خبرې به هغه خوشحاله کړی. ۲۶ صادق انسان په دوستانه کښې احتیاط کوی، خو د بدعمله چال چلن یې په غلطه لار بوځی. ۲۷ ناراسته انسان خپل ښکار هم نۀ پخوی، خو محنتی انسان خپل مال دولت اضافه کوی. ۲۸ د صداقت په لاره کښې ژوندون دے، په دغه لار کښې مرګ نشته.

١٣ ﴿١﴾ هوښيار زوئ د خپل پلار تربيت قبلوی، خو يو
جاهله انسان ملامتيا ته غوږ نۀ نيسی. ﴿٢﴾ ښۀ انسان د خپلې
خولې د ميوې نه د ښۀ څيزونو خوند اخلی، خو د غدارانو
زړونه د ظلم کولو خواهش کوی. ﴿٣﴾ څوک چې خپله ژبه په
قابو کښې ساتی نو هغه خپل ژوند بچ کوی، خو چې څوک نۀ
ساتی نو هغه به تباه شی. ﴿٤﴾ يو ناراسته کس ډېر څۀ غواړی
خو څۀ ورته نۀ ملاوېږی، خو د محنت کوونکی خواهش تر
سره کېږی. ﴿٥﴾ صادقان د دروغو نه نفرت کوی، خو د
بدعملو کارونه د بې‌شرمۍ او بې‌عزتۍ سبب کېږی. ﴿٦﴾
صداقت د نېکو خلقو لارې ساتی، خو شرارت بدعمله تباه
کوی. ﴿٧﴾ يو انسان خپل ځان داسې ښائی چې ګنې مالداره
دے خو هيڅ هم نۀ لری، خو يو بل انسان خپل ځان غريب
ښائی، خو په اصل کښې ډېر زيات مالداره وی. ﴿٨﴾ د يو
انسان مال دولت کېدے شی چې د هغۀ د ژوند فديه ورکړی،
خو غريب انسان ته خو څوک دهمکی قدرې هم نۀ ورکوی.
﴿٩﴾ د صادقانو رڼا ډېره ځلېږی، خو د بدعملو ډيوه په مړه
کېدو ده. ﴿١٠﴾ غرور صرف لانجه پېدا کوی، خو حِکمت په
هغوئ کښې وی څوک چې نصيحت منی. ﴿١١﴾ حرام مال
دولت به زر ختم شی، خو هغه څوک چې په ورو ورو مال
جمع کوی هغوئ به دا اضافه کړی. ﴿١٢﴾ هغه اُميد چې په
وخت پوره نۀ شی نو زړۀ بيماروی، خو کوم خواهش چې
پوره کېږی نو هغه د ژوندون ونه ده. ﴿١٣﴾ څوک چې ښۀ
نصيحت ته سپک وګوری هغوئ به نقصانی شی، خو چې
څوک د حُکم احترام کوی هغوئ ته به اجر مِلاو شی. ﴿١٤﴾ د
هوښيارانو تعليم د ژوند سرچينه وی، کوم چې انسان د مرګ
د دامونو نه بچ کوی. ﴿١٥﴾ ښۀ پوهه د انسان دپاره عزت پيدا

کوی، خو د بې‌ایمانانو لارې سختې وی. ۱۶ هر هوښيار
سړے کار په حِکمت سره کوی، خو کم عقل د خپل جهالت
اظهار کوی. ۱۷ يو بدعمله پيغام وړونکے په مصيبت کښې
راګېرېږی، خو اعتمادی پيغام وړونکے د شفا باعث
جوړېږی. ۱۸ څوک چې تربيت نظر انداز کوی هغوئ به
غريب او شرمنده شی، خو څوک چې نصيحت قبلوی هغه به
عزتمند شی. ۱۹ کوم خواهش چې پوره شی نو دا روح دپاره
ډېر خوږ وی، خو کم عقل د بدکارئ د اوړېدو نه نفرت کوی.
۲۰ څوک چې هوښيارانو سره ګرځی هغه هوښيارېږی، خو
د کم عقلو دوستانه نقصان ورکوی. ۲۱ مصيبت په
ګناهګارو پسې روان وی، خو سوکالی د صادقانو اجر دے.
۲۲ يو ښۀ انسان د خپل نسل دپاره ميراث پرېږدی، خو د
ګناهګارو مال دولت صادقانو ته حواله کېږی. ۲۳ د غريب
سړی پټی به ډېره غله پېدا کوی، خو بې‌اِنصافی به دا هر څۀ
جارُو کوی. ۲۴ هغه څوک چې خپل زوئ نه د تربيت چوکه
لرې ساتی هغه د هغۀ نه نفرت کوی، خو هغه څوک چې
ورسره مينه کوی هغوئ يې په تربيت ورکولو کښې احتياط
کوی. ۲۵ صادقان په مړه خېټه ډوډئ خوری، خو د بدعملو
خېټه اوږی وی.

۱۴

۱ هوښياره ښځه خپل کور آبادوی، خو کم عقله
ښځه يې په خپلو لاسونو ورانوی. ۲ څوک چې په نېغه لار
ځی هغه د مالِک خُدائ نه يرېږی، خو چې څوک په غلطه لار
ځی هغه يې سپک ګڼی. ۳ د کم عقل د خبرو نه يو ډنډا
جوړه شی چې هغه وهی، خو د هوښيارانو خبرې هغوئ بچ
ساتی. ۴ چرته چې غوَيی نۀ وی هلته اخور خالی وی، خو

د غوَیی د طاقت په وجه ډېر فصل پېدا کیږی. ۵ یو رښتینے ګواه دروغ نهٔ وائی، خو یو دروغژن ګواه ډوزې وولی. ۶ مسخره کوونکی حِکمت لټوی او هیڅ نهٔ مومی، خو حِکمت آسانۍ سره تمیز دارو له راځی. ۷ د کم عقلو نه لرې اوسه، ځکه چې تهٔ به د هغهٔ د خولې نه حِکمت حاصل نهٔ کړې. ۸ د هوښیار حِکمت دا دے چې خپلو لارو ته سوچ وکړی، خو د کم عقل کم عقلتوب هغه بې‌لارې کوی. ۹ کم عقل خپلې د ګناه د تاوان د نذرانې پورې خندا کوی، خو صادقان د مالِک خُدائ رضا حاصلوی. ۱۰ هر څوک په خپل خفګان ښهٔ پوهیږی، او نور هیڅوک د هغهٔ په خوشحالۍ نهٔ پوهیږی. ۱۱ د بدعمله کور به تباه شی، خو د صادقانو خېمه به آباده شی. ۱۲ د هر کس په وړاندې یوه لار وی چې هغهٔ ته ښهٔ ښکاری خو په آخر کښې د دې خاتمه مرګ وی. ۱۳ په خندا کښې هم زړهٔ خفه کیږی او خوشحالۍ نه وروستو هم خفګان پاتې شی. ۱۴ بې‌ایمانان چې د څهٔ حقدار وی هغه به ورته مِلاو شی او نیک انسان ته به د دهٔ د اعمالو په مطابق اجر مِلاو شی. ۱۵ یو ساده سړے په هر څهٔ باندې یقین کوی، خو هوښیار په هر قدم اوچتولو سوچ کوی. ۱۶ هوښیار احتیاط کوی او د غلط کار نه ځان بچ ساتی، خو کم عقل په خپل ځان غاوره وی او د هیڅ پرواه نهٔ کوی. ۱۷ تاوجن خلق کم عقل کارونه کوی، او د چالاکه انسان نه خلق نفرت کوی. ۱۸ ساده ګان په میراث کښې کم عقلتوب پریږدی، خو هوښیارانو ته د عِلم تاج وریه سر وی. ۱۹ بدکاره انسانان به د نېکانو په حضور کښې، او شریران به د صادقانو په دروازو کښې په سجده شی. ۲۰ غریب د هیچا خوښ نهٔ وی، تر دې چې خپل

ګاونډیان یې هم نۀ خوښوی، خو مالداره ډېر دوستان لری.
۲۱ هغه څوک چې خپل ګاونډی سپک ګڼی ګناه کوی، خو
بختور دے هغه څوک چې په غریب رحم کوی. ۲۲ کۀ
څوک بدې ارادې لری، هغه به ګمراه شی، کۀ څوک نېکې
ارادې لری، هغه به مینه او وفا ومومی. ۲۳ ټول سخت
کارونه فائده ورکوی، خو د تشو خبرو په وجه غربت راځی.
۲۴ د هوښیارانو مال دولت د دوئ تاج دے، خو د ناپوهه
هار صرف کم عقلتوب دے. ۲۵ یو رښتونے ګواه ژوند بچ
کوی، خو دروغژن ګواه دوکه مار وی. ۲۶ هغه څوک چې د
مالِک خُدائ نه یره کوی هغه به د هغۀ محفوظه قلعه وی، او
د هغۀ ماشومانو ته به دا پناه ګاه وی. ۲۷ د مالِک خُدائ یره
د ژوندون سرچینه ده، کوم چې انسان د مرګ د دامونو نه
ساتی. ۲۸ په ګڼو خلقو د بادشاه عزت جوړ وی، او د خلقو
نشتوالے د شهزاده تباهی ده. ۲۹ صبرناک سړے لویه پوهه
لری، خو غصه ناک سړے خپل کم عقلتوب په ګوته کوی.
۳۰ پُرسکونه زړۀ بدن له ژوندون ورکوی، خو حسد هډُوکی
بوسه کوی. ۳۱ څوک چې په غریبانانو ظلم کوی نو دا د
هغوئ د خالِق بې‌عزتی کوی، خو څوک چې په ضرورتمند
رحم کوی د خُدائ پاک احترام کوی. ۳۲ بدکاران په خپلو
بدو عملونو سره خپل ځان تباه کوی، خو تر دې چې
صادقان په مرګ کښې هم پناه ګاه لری. ۳۳ د هوښیارانو په
زړۀ کښې حِکمت ځائ نیسی، خو تر دې چې حِکمت په کم
عقلو کښې هم خپل ځان ښکاره کوی. ۳۴ صداقت سره
قوم عظیم شی او ګناه د هر چا دپاره رسوائی ده. ۳۵
بادشاه په هوښیار نوکر خوشحالیږی، خو هغه څوک چې
شرمیدلی کارونه کوی د هغۀ قهر راوچتوی.

۱۵ ۱ نرم جواب غصه سړوی، خو سخته خبره غصه
لمبه کوی. ۲ د هوښیارانو ژبه عِلم خوندور کوی، خو د
بېوقوفه خولهٔ د کم عقلتوب سرچینه ده. ۳ د مالِک خُدائ
سترګې هر چرته موجودې دی، هغه ښهٔ او بد دواړو باندې
نظر ساتی. ۴ نرمه ژبه د ژوندون ونه ده، خو ټګماره ژبه
روح ماتوی. ۵ کم عقل د خپل پلار تربیت ته سپک ګوری،
خو هر هغه څوک چې اصلاح قبلوی نو هغه هوښیار دے.
۶ د صادق په کور کښې لویه خزانه وی، خو د بدکاره ګټه
هغوئ ته تکلیف ورکوی. ۷ د هوښیارانو شونډې عِلم
خوروی، خو د بېعقله په زړهٔ کښې داسې څهٔ نهٔ وی. ۸
مالِک خُدائ د بدکارانو د قربانۍ نه نفرت کوی، خو د نېکانو
دُعا هغه خوشحالوی. ۹ مالِک خُدائ د بدکارانو د چال
چلن نه نفرت کوی، خو هغه د هغوئ سره مینه کوی څوک
چې صداقت پسې روان وی. ۱۰ د هغه چا به سخت تربیت
وشی څوک چې صحیح لاره پرېږدی، څوک چې د اِصلاح
کولو نه نفرت کوی نو هغه به مړ شی. ۱۱ دا چې عالمِ ارواح
او دوزخ دواړه مالِک خُدائ ته ښکاری، نو د انسان زړهٔ به
ورته څومره زیات څرګند وی؟ ۱۲ مسخره کوونکی اصلاح
نهٔ خوښوی، نو ځکه چې د هوښیارانو سره مشوره نهٔ کوی.
۱۳ خوشحاله زړهٔ مخ شادابه ښائی، خو پرېشانه زړهٔ د
انسان روح ماتوی. ۱۴ د هوښیارانو زړهٔ د عِلم لټون کوی،
خو د کم عقل خولهٔ په ناپوهۍ کښې څرېږی. ۱۵ د
مظلومانو د ژوند ټولې ورځې خرابې وی، خو خوشحاله زړهٔ
هر وخت جشن کوی. ۱۶ د مالِک خُدائ په یره کښې لږ
آمدن غوره دے، د هغه ډېر مال دولت نه چې سکون په کښې
نهٔ وی. ۱۷ دال ساګ دې وی خو چې مینې سره وی، کهٔ

چرګ وی او نفرت ورسره وی نو فائده یې څۀ ده. ۱۸ غصه
ناک سړے صرف لانجه جوړوی، خو صبرناک سړے
جنګونه سړوی. ۱۹ د ناراسته لار د ازغو ډکه وی، خو د
نېکانو لارې لکه د پوخ سړک په شان وی. ۲۰ هوښيار زوئ
د خپل پلار دپاره د خوشحالئ ذريعه ده، خو بېوقوفه خپلې
مور ته سپک ګوری. ۲۱ کم عقلتوب هغه سړے
خوشحالوی څوک چې ناپوهه وی، خو هوښيار سړے په
سيدها لار روان وی. ۲۲ چرته چې صلاح مشوره نۀ وی نو
هلته منصوبې ناکامه شی، خو د ډېرو مشوره ورکوونکو په
ذريعه کاميابې حاصلېږی. ۲۳ انسان په مناسب جواب
ورکولو خوشحالېږی، په مناسب وخت کښې ټيک خبره کول
څومره ښۀ وی. ۲۴ د هوښيارانو لار هغه بره د ژوندون
طرف ته بوځی، چې هغه قبر ته لاندې د تلو نه وساتی. ۲۵
مالِک خُدائ د مغرور کور سر د لاندې راغورزوی، خو هغه د
کونډې جائيداد محفوظ ساتی. ۲۶ مالِک خُدائ د بدو
منصوبو نه نفرت کوی، خو هغه په پاکو خبرو خوشحالېږی.
۲۷ لالچی خپل خاندان ته مصيبت وربه برخه کوی، خو
هغه څوک چې د رشوت نه نفرت کوی هغوئ به ژوندی پاتې
شی. ۲۸ صادقان د جواب ورکولو نه وړاندې سوچ کوی،
خو د بدکاره خولۀ فساد نولی. ۲۹ مالِک خُدائ د بدعمله
خلقو نه لرې وی، خو هغه د صادقانو دُعاګانې اوری. ۳۰
روڼ تندے زړۀ ته خوشحالی ورکوی، او ښۀ زيرے بدن تازه
کوی. ۳۱ هغه څوک چې ښې رټنې ته غوږ نيسی، نو هغوئ
به په هوښيارانو کښې وشميرلے شی. ۳۲ هغه څوک چې
تربيت رد کوی د خپل ځان سپکاوے کوی، خو هغه څوک
چې تربيت قبلوی نو دے عقلمندی حاصلوی. ۳۳ د مالِک

خُدائ یره حِکمت پیدا کوی، عاجزی د عزت وړومبے قدم
دے.

١٦ ١ انسان په خپل زړهٔ کښې منصوبې جوړوی، خو د
هغوئ فېصلې مالِک خُدائ کوی. ٢ د انسان په نظر کښې
د هغهٔ ټولې لارې هغهٔ ته پاکې ښکاری، خو مالِک خُدائ د
هغهٔ نیت آزمائی. ٣ هر یو کار چې تهٔ کوې هغه مالِک
خُدائ ته سپاره، نو ستا منصوبې به کامیابې شی. ٤ مالِک
خُدائ هر څهٔ د خپل مقصد د پوره کولو دپاره پیدا کړی دی،
تر دې چې بدکاران یې هم د تباهۍ د ورځې دپاره پیدا کړی
دی. ٥ مالِک خُدائ د ټولو مغروره خلقو نه نفرت کوی. په
دې یقین لرئ چې دوئ به بېسزا پاتې نهٔ شی. ٦ د مینې او
وفا په ذریعه ګناهونه وینځلے کیږی، د مالِک خُدائ یره
انسان د بدو کارونو نه بچ کوی. ٧ کله چې مالِک خُدائ د
چا د کردار نه خوشحاله وی، نو د هغهٔ دشمنان به هم د هغهٔ
په امن کښې اوسیږی. ٨ په صداقت سره لږه ګټه ښهٔ ده د
هغه ډیرې ګټې نه چې په بېاِنصافۍ وی. ٩ انسان په خپل
زړهٔ کښې ځان ته د تګ لاره جوړوی، خو مالِک خُدائ د هغهٔ
د قدمونو رهنمائی کوی. ١٠ د بادشاه خبرې درنې وی، نو په
کار دے چې هغه اِنصاف پټ نهٔ کړی. ١١ صحیح تله او
ناپ کول د مالِک خُدائ د طرفه دی، هغهٔ د اِنصاف معیار
قائم کړے دے. ١٢ بادشاهان د غلط کارونو نه نفرت کوی،
ځکه چې د هغوئ تخت د صداقت په بنیاد جوړ دے. ١٣
بادشاهان د رښتینو شونډو نه خوشحالیږی، او هغوئ هغه
انسان سره مینه کوی څوک چې رښتیا وائی. ١٤ د بادشاه
غضب د مرګ پیغام دے، خو هوښیار انسان به د هغهٔ قهر

سړوی. ﴿۱۵﴾ هر کله چې د بادشاه تندے روڼ وی نو دا د ژوندون زیرے دے، نو په دې وخت کښې د هغهٔ رحم داسې وی لکه د سپرلی وریځې چې باران ورَوی. ﴿۱۶﴾ د حِکمت حاصلول د سرو زرو نه څو چنده ښهٔ دے، او د عقل حاصلول د سپینو زرو نه څو چنده ښهٔ دے. ﴿۱۷﴾ د نېکانو لارې د هر قسم غلط کار نه لرې وی. هر هغه څوک چې د خپلو لارو خیال ساتی نو هغه خپل ژوند بچ کوی. ﴿۱۸﴾ غرور انسان د تباهئ طرف ته بوځی، او د راپرېوتلو نه وړاندې تکبر راځی. ﴿۱۹﴾ د انسان دپاره دا بهتره ده چې عاجز خویه وی او د مظلومانو سره ناسته پاسته کوی، د دې په ځائ چې د مغرورانو په غنیمتونو کښې شریک شی. ﴿۲۰﴾ هر څوک چې لاربښودنو ته توجو ورکړی نو کامیاب به وی، او بختور دے هغه څوک چې په مالِک خُدائ باور کوی. ﴿۲۱﴾ څوک چې هوښیار وی هغه تمیزدار ګڼلے شی، نرمې خبرې په هدایت کولو کښې ښهٔ اثر کوی. ﴿۲۲﴾ د هغه چا دپاره حِکمت د ژوند سرچینه ده څوک یې چې لری. خو کم عقلتوب د بېوقوفه دپاره د سزا باعث کیږی. ﴿۲۳﴾ د قابل سړی زړهٔ د هغهٔ خولهٔ قابو کوی، او د هغهٔ کلام موثر کوی. ﴿۲۴﴾ نرمې خبرې د شاتو د ګبین په شان وی، د ځان دپاره خوږې او د هډوکو دپاره درمان وی. ﴿۲۵﴾ یوه داسې لار شته چې انسان ته صحیح ښکاری، خو په آخر کښې هغه د مرګ طرف ته تلې وی. ﴿۲۶﴾ د مزدور لوږه هغه په کار لګیا کوی، ځکه چې هغه خپله لوږه ختمول غواړی. ﴿۲۷﴾ بدعمله داسې کار لټوی چې نورو ته ترې نه تکلیف ورسیږی، د هغوئ خبرې هم سوزونکے اور ورَوی. ﴿۲۸﴾ بدکاره انسان لانجه جوړوی، چغلخور نزدې دوستان په خپلو کښې جدا کوی. ﴿۲۹﴾

ظالمان خپل دوستان بېلارې کوی او د تباهۍ طرف ته يې بوځی. ۳۰ هر هغه څوک چې سترګې وروځې وهی هغه کږې وږې منصوبې جوړوی، او څوک چې خپلې شونډې مروړی نو هغه په غلطو منصوبو سر شوی وی. ۳۱ سپين وېښتهٔ د عزت تاج دے، کوم چې د صداقت د ژوندون نه حاصلېږی. ۳۲ صبرناک انسان د يو طاقتور سپاهی نه بهتر دے، څوک چې په خپله غصه قابو ساتی، د هغه چا نه بهتر دے چې يو ښار فتح کوی. ۳۳ انسان خو مېدان ته چکه ولی، خو د هر چا فيصله د مالِک خُدائ په لاس کښې وی.

۱۷

۱ د سکون سره سپوره روټۍ بهتره ده د هغې کور نه چې په کښې ښهٔ خوراکونه د لانجو سره وی. ۲ يو هوښيار نوکر به د مالِک په شرمېدلی زوئ باندې حُکم چلوی، او په مِيراث کښې به ورته حِصه هم لکه د يو ورور په شان مِلاو شی. ۳ سرهٔ زر او سپين زر په اور معلومولے شی، خو زړونه مالِک خُدائ معلوموی. ۴ بدکاره انسان خرابو خبرو ته غوږ نيسی او دروغژن غيبت ته توجو ورکوی. ۵ هر هغه څوک چې په غريبانانو پورې خندا کوی، نو د هغهٔ د خالِق بېعزتی کوی او هر هغه څوک چې د چا په بدبختۍ خوشحالېږی نو دے به هم بېسزا پاتې نهٔ شی. ۶ نمسی د خپلو مشرانو دپاره تاج وی، او ماشومان په مور پلار فخر کوی. ۷ کهٔ هوښيارې خبرې د يو کم عقل دپاره نامناسبه وی، نو د يو بادشاه دپاره به دروغژنې شونډې ځومره نامناسبه وی. ۸ رشوت د ورکوونکی دپاره د جادو په شان وی، ځکه هغه چې هر څهٔ کوی نو کاميابېږی. ۹ هر هغه څوک چې د نورو خطاګانې معاف کوی نو مينې ته

وده ورکوی، خو هر هغه څوک چې یوه خبره بار بار
تکراروی نو نزدې دوستان سره جدا کوی. ۱۰ یو هوښیار
کس په یو ځل تنبیه کولو سره دومره زیات متاثره کیږی، نه
چې یو کم عقل په سلو کوړو. ۱۱ بدکاره صرف سرکشۍ
پسې لیونی وی، خو دوئ ته به سخته سزا مِلاو شی. ۱۲ دا
بهتره ده چې د هغې مېلوګۍ سره دې واسطه راشی چې بچی
ترې چا پټ کړی وی په ځائ د دې چې یو بېوقوفه په خپل
کم عقلتوب ټینګار کوی. ۱۳ کۀ چرته یو انسان د ښو په بدل
کښې بد کوی، نو د هغۀ د کور نه به هیڅکله بدی ختمه نۀ
شی. ۱۴ د خراب بحث شروع داسې وی لکه چې د اوبو په
بند کښې وړومبے سورے وشی، د دې نه مخکښې چې جنګ
شروع نۀ شی نو دا زر ختم کړه. ۱۵ بدعمله کس پرېښودل،
او بېګناه له سزا ورکول، مالِک خُدائ د دې دواړو کارونو نه
نفرت کوی. ۱۶ په کم عقل د خرچې کولو څۀ فائده نشته،
ځکه چې هغه په خپله د عقل زده کولو خواهش نۀ کوی. ۱۷
دوست په هر وخت کښې مینه کوی، او ورور هغه دے چې
په مصیبت کښې په کار راشی. ۱۸ څوک چې کم عقل وی
خپل لاس د ګاونډی په ځائ په ضمانت کښې بل له ورکوی.
۱۹ هر هغه څوک چې د جنګ جګړو سره مینه کوی د ګناه
سره مینه کوی، هر هغه څوک چې په لوړه ګرځی نو تباهۍ له
دعوت ورکوی. ۲۰ هر څوک چې بد ګُمانه وی نو هغه به
برکت ونۀ مومی، د چا ژبه چې دوکه ماره وی په مصیبت
کښې به راګیر شی. ۲۱ د چا په کور کښې چې بېوقوفه
زوئ پیدا شی نو په کور کښې غم او پرېشانۍ راولی، د
بېوقوفه د پلار دپاره خوشحالی نشته. ۲۲ خوشحاله زړۀ د
ټول بدن دپاره ښۀ دوائی ده، خو مات زړۀ هډُوکی هم

اوچوی. ﴿٢٣﴾ بدکاران په پټه رشوت اخلي د اِنصاف په لاره
کښې دوئ مداخلت پیدا کوی. ﴿٢٤﴾ د یو پوهه انسان مقصد د
عقل حاصلول وی، خو د بېوقوفه لټون بېمقصده وی. ﴿٢٥﴾
کم عقل زوئ د خپل پلار د غم باعث وی، او د تریخوالی
باعث د هغه چا دپاره وی د چا نه چې پېدا وی. ﴿٢٦﴾ یو
بېګناه له سزا ورکول ښهٔ خبره نهٔ ده، او نهٔ یو شریف له د
هغهٔ د شرافت په وجه کوړې ورکول ښهٔ خبره ده. ﴿٢٧﴾ یو
هوښیار ډیرې کمې خبرې کوی، او یو پوهه کس نرمې خبرې
کوی. ﴿٢٨﴾ تر دې چې یو کم عقل هم هوښیار ګڼلے شی کله
چې دے غلے وی، او تمیزدار ښکاری کهٔ چرې دے خپله
خولهٔ بنده ساتی.

١٨

﴿١﴾ بېخونده کس هر څهٔ د خپلې خوښې په مطابق
کوی، او د هرې صحیح فیصلې مخالفت کوی. ﴿٢﴾ کم عقل
د پوهې نه خوند نهٔ شی اخستے، خو هغه په خپلو نظریو
څرګندولو خوشحالیږی. ﴿٣﴾ کله چې بدکاری راشی نو
رسوائی هم راځی، او د شرم سره سپکوالے راځی. ﴿٤﴾ د
انسان د خولې خبرې لکه ژورې اوبهٔ دی، او د حِکمت چینه
لکه بهیدونکې وله ده. ﴿٥﴾ دا ښهٔ خبره نهٔ ده چې د مجرم
طرفدارے وشی یا بېګناه د اِنصاف نه محروم شی. ﴿٦﴾ د
کم عقل خبرې جنګ جوړوی، او خپل ځان وهلو ته جوړوی.
﴿٧﴾ د کم عقل خولهٔ د هغهٔ خپله تباهی ده، او د هغهٔ خبرې د
هغهٔ د خپل ځان دام دے. ﴿٨﴾ د غیبت کوونکی خبرې لکه د
خوندور خوراک په شان وی، دا بلکل د سړی دننه بدن ته
کوزیږی. ﴿٩﴾ څوک چې په خپل کار کښې سست وی هغه
لکه د هغه ورور په شان دے څوک چې تباهی راولی. ﴿١٠﴾ د

مالِک خُدائ نوم مضبوطه قلعه ده، صادقان هلته منډه وهی
او په حفاظت کښې وی. ﴿۱۱﴾ د مالداره دولت د هغوئ دپاره
د مضبوط ښار په شان وی او په دې خیال چې دا به د هغوئ
د حفاظت یو اوچت دېوال وی. ﴿۱۲﴾ د تباهئ نه وړاندې د
انسان زړهٔ کښې کبر وی، خو د عزت نه وړاندې عاجزی
راځی. ﴿۱۳﴾ څوک چې د خبرې اورېدو نه مخکښې جواب
ورکوی، دا د هغهٔ کم عقلتوب دے او د هغهٔ شرم دے. ﴿۱۴﴾
د انسان روح بیماری هم برداشت کولے شی، خو مات روح
به څوک وزغمی؟ ﴿۱۵﴾ هوښیاران تل د عِلم حاصلولو په لټون
کښې وی، او د هغوئ غوږونه د عِلم زده کولو دپاره تیار وی.
﴿۱۶﴾ تحفه د انسان دپاره لار خلاصوی، او د هغهٔ لاس تر غټو
خلقو پورې رسوی. ﴿۱۷﴾ څوک چې په عدالت کښې خپله
دعویٰ اول پېش کړی نو هغه صحیح ښکاری ترڅو چې بل
څوک راشی او هغهٔ نه تپوسونه شروع کړی. ﴿۱۸﴾ په پچې
اچولو جنګونه ختمیږی، او د مضبوطو مخالفینو په مینځ
کښې جنګ ختموی. ﴿۱۹﴾ د یو خفه شوی ورور رضا کول د
یو مضبوط ښار د فتح کولو نه سخت وی، او لانجې د قلعې
دروازو ته اړمونه اچوی. ﴿۲۰﴾ د خپلې خولې په مېوه انسان
خپله خېټه مړه کړی او د خپلو شونډو په فصل هغه مطمئن
شی. ﴿۲۱﴾ په ژبه کښې د مرګ او ژوند طاقت شته دے، او
څوک چې دې سره مینه کوی هغوئ ته به یې نتیجه مِلاو شی.
﴿۲۲﴾ چا ته چې ښهٔ ښځه مِلاو شوه دا د هغهٔ دپاره خزانه ده،
او هغه ورته د مالِک خُدائ د خوا نه برکت دے. ﴿۲۳﴾ غریب
سړے د رحم دپاره مِنت زاری کوی، خو مالداره سړے په
سختئ سره جواب ورکوی. ﴿۲۴﴾ ځینې دوستان یو بل ته کنده
کنی، خو رښتینے دوست د خپل ورور نه هم وفادار وی.

﴿۱﴾ دا بهتره ده چې یو سړے غریب وی او په
ایمانداری سره ژوند تېروی، د هغه چا نه چې دروغژن او کم
عقل وی. ﴿۲﴾ د عِلم نه بغیر جذبات خرګندول ښهٔ نهٔ دی، او
بې‌صبری لار خطا کوی. ﴿۳﴾ د انسان کم عقلتوب د هغهٔ
ژوند تباه کوی، او بیا د هغهٔ تریخوالے د مالِک خُدائ خلاف
وی. ﴿۴﴾ دولت ډېر دوستان پېدا کوی، خو غربت ټول
دوستان د هغهٔ نه شړی. ﴿۵﴾ دروغژن ګواه به د سزا نه نهٔ بچ
کېږی، او څوک چې دروغ وائی هغه به بچ پاتې نهٔ شی. ﴿۶﴾
ډېر خلق د حاکِم خوشامندی کوی، او هر څوک د هغه چا
دوست وی څوک چې تُحفې ورکوی. ﴿۷﴾ کهٔ د غریب سړی
نه د هغهٔ رشته‌دار ډډه کوی، نو بیا به د هغهٔ دوستان د هغهٔ نه
څومره نور هم ډډه کوی. کهٔ څهٔ هم چې هغه د هغوئ سره د
خبرو کولو کوشش کوی، خو هغوئ ترې نه لاړ شی. ﴿۸﴾
څوک چې حِکمت حاصلوی نو د خپل ځان سره مینه کوی،
څوک چې پوهه خوښوی هغهٔ ته برکت ملاوېږی. ﴿۹﴾
دروغژن ګواه به د سزا نه نهٔ بچ کېږی، او څوک چې دروغ
وائی هغه به تباه شی. ﴿۱۰﴾ کم عقل سره عېش عشرت ښهٔ نهٔ
ښکاری، او دا به لا څومره نامناسبه وی کهٔ چرې یو غلام په
شهزادګانو حکومت کوی. ﴿۱۱﴾ د انسان حِکمت د هغهٔ غصه
قابو کوی، او د بل بد ځان ته نهٔ ودرول هغهٔ ته عزت ورکوی.
﴿۱۲﴾ د بادشاه غصه د ازمری د غړمبېدو په شان وی، خو د
هغهٔ احسان لکه په کبل د پرخې په شان وی. ﴿۱۳﴾ بې‌وقوفه
زوئ د پلار د تباهئ باعث وی، او جګړماره ښځه داسې وی
لکه کوټه چې هر وخت راڅاڅی. ﴿۱۴﴾ انسان ته په وراثت
کښې کورونه او دولت د پلار نیکهٔ نه ملاوېږی، خو هوښیاره
ښځه صرف هغهٔ ته د مالِک خُدائ د طرفه ملاوېږی. ﴿۱۵﴾

ناراستي ښهٔ خوب راولي، او لټ سړے اوږے پاتې کيږي.
۱۶ څوک چې د خُدائ حُکمونه مني نو هغه د خپل ژوند
حفاظت کوي، خو هغه څوک چې د هغهٔ د لارو لا پرواهي
کوي هغه به مړ شي. ۱۷ څوک چې د غريب مدد کوي هغه
مالِک خُدائ سره ښېګړه کوي او څهٔ چې هغه کوي نو هغه
به يې اجر ورکړي. ۱۸ د خپل زوئ تربيت د اول نه په
ماشوموالي کښې کوه هسې نه چې وروستو تهٔ د هغهٔ ژوند
برباد کړې. ۱۹ غصه ناک سړے به ضرور د خپلې غصې
اَنجام ته ورسيږي، کهٔ تاسو چرې هغه يو ځل بچ کړئ نو
تاسو به هغه هر وخت بچ کوئ. ۲۰ نصيحت ته غوږ ونيسه
او هدايت قبول کړه، نو په آخر کښې به تهٔ هم هوښيار شې.
۲۱ د انسان په زړهٔ کښې ډيرې منصوبې وي، خو کيږي هغه
څهٔ چې د مالِک خُدائ رضا وي. ۲۲ وفاداري د انسان
ښائست دے. يو غريب د دروغژن نه بهتر دے. ۲۳ د مالِک
خُدائ يره د ژوندون سرچينه ده، کومه چې انسان ته سکون
ورکوي او د مصيبتونو نه يې بچ ساتي. ۲۴ ناراسته خو خپل
لاس تالي ته رسوي خو تر دې چې هغه بيا واپس خپلې خولې
ته هم نهٔ وړي. ۲۵ کهٔ څوک پېغور کوونکے ووهي نو د دې
نه به ساده ګان سبق زده کړي، کهٔ چرې پوهه سړے ورټلے
شي نو هغه به د دې نه نور عِلم زده کړي. ۲۶ هر هغه څوک
چې په خپل پلار باندې ظلم کوي او خپله مور وشړي نو دے
هغه زوئ دے څوک چې د شرم باعث دے. ۲۷ زما زويه
هرکله چې تهٔ نصيحت اوريدل بند کړې، نو تهٔ به د عِلم د
خبرو نه بې‌لارې شې. ۲۸ بدکاره ګواه اِنصاف پورې خندا
کوي، او بدکاران د شرارت نه خوند اخلي. ۲۹ سزا د پېغور
کوونکي دپاره تياره شوې وي، او وهل د کم عقلو د ملاګانو

دپاره تیار وی.

٢٠ (١) مے انسان نه مسخره کوونکے جوړوی او د
شراب څښل د شر او فساد جرړه ده، هر هغه څوک چې په
دې راواوړی نو هغه هوښیار نۀ دے. (٢) د بادشاه غصه لکه
د زمری د غړمبېدو په شان وی، هر هغه څوک چې دے
غصه کړی نو خپل ژوند په خطره کښې اچوی. (٣) د جنګ
نه لرې کېدل انسان ته عزت ورکوی، خو هر کم عقل زر
جنګ کوی. (٤) ناراسته په صحیح موسم کښې قُلبه نۀ کوی
نو د لو په وخت کښې هغۀ سره هیڅ نۀ وی. (٥) د انسان د
زړۀ منصوبه د ډوبو اوبو په شان ده، خو هوښیار سړے ترې
نه دا بهر راویاسی. (٦) ډېر خلق د وفادارئ دعوې کوی، خو
وفادار یو هم نۀ پېدا کېږی. (٧) صادقه انسان نېک ژوند
تېروی او د هغۀ راروان نسل بختور وی. (٨) کله چې یو
بادشاه د عدالت دپاره په تخت کښېنی، خو هغه په خپله د
ټولو بدو تول کوی. (٩) څوک دا وئیلے شی چې، زما زړۀ
صفا دے او زۀ پاک او بېګناه یم؟ (١٠) د غلط تول او غلط
ناپ دواړو نه مالِک خُدائ نفرت کوی. (١١) ماشومان هم په
خپل کردار پېژندلے شی، دا چې ولې د دوئ کردار پاک او
ښۀ دے او کۀ نه. (١٢) غوږونه چې اورېدل او سترګې چې
لیدل کوی مالِک خُدائ دا دواړه جوړ کړی دی. (١٣) خوب
سره مینه مۀ کوه ځکه چې غریب به شې، بېدار اوسه نو تا
سره به د خوراک دپاره هر څۀ ډېر تیر وی. (١٤) اخستونکی
تل دا شکایت کوی چې، ”دا ښۀ نۀ دے، دا ښۀ نۀ دے،“ نو
بیا هغه لاړ شی او وائی چې، ”دا سودا مې ډېره ښۀ واخسته.“
(١٥) سرۀ زر او لعلونه زیات پېدا کېږی، خو هغه شونډې چې

د عقلمندۍ خبرې کوی نایابه زیورات دی. ۱۶ هر څوک
چې د پردی کس د قرض ذمه واری اخلی نو ضمانت ترې نه
واخله، ضمانت ترې نه واخله کۀ چرې دۀ دا کار د پردی
کس دپاره کړے وی. ۱۷ د غلا روټۍ خوږه وی، خو دا په
خولۀ کښې په باجرې بدلیږی. ۱۸ د نصیحت په رڼا کښې
منصوبې جوړوه، د جنګ نه وړاندې ښۀ مشوره کوه. ۱۹
غیبت راز څرګندوی، نو د هغه کس نه ځان ساته څوک چې
مشروټۍ کوی. ۲۰ کۀ یو انسان چرې په خپل مور پلار
لعنت کوی، د هغۀ د ژوند چراغ به په توره تیارۀ کښې ختم
شی. ۲۱ کوم میراث چې انسان ته زر حاصل شی، نو په
آخره کښې به هغه دۀ ته د برکت ذریعه نۀ وی. ۲۲ داسې مۀ
وایه چې، ”د دې بدو انتقام به زۀ په خپله اخلم.“ مالِک خُدائ
ته صبر وکړه هغه به ستا بدله واخلی. ۲۳ مالِک خُدائ د
غلط تول نه نفرت کوی، او د غلطی تلې استعمال بد کار
دے. ۲۴ د انسان قدمونه اخستل مالِک خُدائ په خپله مقرر
کړی دی، نو بیا به څنګه یو کس په خپله لار پوهه شی؟ ۲۵
خپل ځان په بېسوچه نذر منلو سره خُدائ ته مۀ راګېروه، نو
بیا کله چې وروستو په هغې باندې فکر کوی. ۲۶ هوښیار
بادشاه بدکاران په غاښۍ ولی، او په هغوئ باندې غویل کوی.
۲۷ د مالِک خُدائ رڼا د انسان د روح لټون کوی، او هغه د
هغوئ په ځان کښې دننه لټون کوی. ۲۸ مینه او وفاداری یو
بادشاه محفوظ ساتی، د مینې په وجه د هغۀ تخت به مدام
قائم وی. ۲۹ د ځوانانو عزت او جلال د دوئ طاقت دے،
سپین ویښتۀ د بوډاوالی شان و شوکت دے. ۳۰ زخمونه او
دردونه بدکاری لرې کوی، وهل انسان دننه نه صفا کوی.

۲۱ ۱ د بادشاه زړهٔ د مالِک خُدائ په لاس کښې دے،
کوم ځائ چې د دهٔ خوښه وی هلته يې لکه د نِهرونو د اوبو
غوندې بوځی. ۲ هر سړی ته خپلې تولې لارې په خپل نظر
کښې صحيح ښکاری، خو مالِک خُدائ د زړُونو جاج اخلی.
۳ صداقت او اِنصاف کول مالِک خُدائ دا د قربانۍ نه
زيات خوښوی. ۴ مغروره سترګې او مغرور زړهٔ د بدعملو
چراغ او ګناه ده. ۵ د محنتی انسان منصوبې د آبادۍ
باعث ګرځی، خو په يقين سره جلد بازی انسان د غربت
سره مخ کوی. ۶ کوم مال دولت چې په دروغژنه ژبه
وګټلے شی نو دا د ختمېدونکی دوند او وژونکی دام په شان
دے. ۷ بدکاران به د خپل ظلم زياتی په وجه جارُو شی،
ځکه چې هغوئ د هر هغه کار نه اِنکار کوی کوم چې صحيح
وی. ۸ د ګناه ګار لاره کږه وږه وی، خو د پاکانو لاره نېغه
وی. ۹ دا بهتره ده چې د کوټې دپاسه په يو ګوټ کښې
ځانله ژوند کوی نه چې په کور کښې د ژبه ورې ښځې سره
اوسيږی. ۱۰ بدکاره انسان د بدۍ خواهشمند وی، د هغهٔ
ګاونډيان هم هيڅ قِسمه رحم د هغهٔ نه نهٔ وينی. ۱۱ کله چې
يو مسخره کوونکی ته سزا ورکړے شی، نو ساده هم ترې نه
عقل زده کړی، خو کله چې د هوښيار لارښودنه وشی، نو هغه
ترې نه نور عِلم حاصلوی. ۱۲ صادقه خُدائ هغه هر څهٔ
وينی کوم چې د بدکاره په کور کښې کيږی، او په بدکاره به
هغه تباهی راولی. ۱۳ کهٔ يو سړے د غريب ژړا فرياد ته
خپل غوږونه بند کړی، نو د هغهٔ خپله ژړا فرياد به څوک نهٔ
اوری. ۱۴ په پرده کښې تحفه ورکول غصه نرموی، په پټه
رشوت ورکول انسان د غټ قهر نه ساتی. ۱۵ هرکله چې
اِنصاف وشی، نو په دې صادق خوشحاليږی، خو بدکاره

ترې نه يرېږي. ۱۶ ځوک چې د حِکمت د لارې نه بې‌لارې
شي، نو هغه به د مړو په ډله کښې شمار شي. ۱۷ ځوک چې
د عياشۍ سره مينه کوي نو هغه به غريب شي، ځوک چې د
ميو او غوړو زېړو سره مينه کوي هغه به مالداره نۀ شي. ۱۸
د صادقانو په ځائ بدکاران سزاوار شو، او د هغوئ په ځائ
د نافرمانو فديه ورکړې شوه. ۱۹ د جنګ ببره او سرتېزه
ښځې سره د اوسېدو نه په صحرا کښې اوسېدل ښۀ دي. ۲۰
د هوښيارانو په کور کښې ښۀ خوراکونه ډېر تير وي، خو کم
عقل چې څۀ ګټي هغه ختي. ۲۱ ځوک چې صداقت او
شفقت پسې ګرځي، هغه به ژوندون، آبادي او عزت پيدا
کړي. ۲۲ يو هوښيار انسان په يو طاقتور ښار حمله کولے
شي، او هغه قوي دېوالونه راغورزولے شي په کومو چې
هغوئ ملا تړي. ۲۳ ځوک چې خپله خولۀ او ژبه په قابو
کښې ساتي، خپل ځان د مصيبت نه خلاصوي. ۲۴ مغروره
او ځان ښولے سړے چې مسخره کوونکے يې نوم دے، هغه
هر کار د تکبر سره کوي. ۲۵ د ناراسته خواهش هغه د
مرګ طرف ته بوځي، ځکه چې هغه د کار کولو نه اِنکار
کوي. ۲۶ ټوله ورځ دے د نورو خواهش کوي، خو نېکان تل
په سخاوت کښې لګيا وي. ۲۷ د بدکاره د قربانۍ نه مالِک
خُدائ کرکه کوي، نو د هغې نه به نور څومره کرکه کوي
کومه چې په بدنيتۍ سره کيږي. ۲۸ دروغژن ګواه به تباه
شي، او ځوک چې رښتيا وائي هغه به د تل دپاره خبرې کوي.
۲۹ يو بدکاره انسان خپل ځان تکړه ښائي خو صادق انسان
په خپلو لارو باندې سوچ کوي. ۳۰ هيڅ قسمه حِکمت، عقل
او منصوبه نشته چې د مالِک خُدائ خلاف کامياب شي. ۳۱
آس د جنګ د ورځې دپاره تيارولے شي، خو کاميابي د

مالِک خُدائ په لاس کښې ده.

۲۲

① نیک نامی د ډېر مال دولت نه غوره ده، عزت د سرو او سپینو زرو نه بهتر دے. ② مالداره او غریب دواړه یو شان دی، مالِک خُدائ د دواړو خالق دے. ③ هوښیار سړے چې خطره ووینی نو خپل ځان ترېنه ساتی، خو ساده سړے پرې ورداننګی او بیا مصیبت کښې راګېر شی. ④ عاجزی او د مالِک خُدائ نه یرېدل، انسان ته مال دولت، عزت او ژوند ورکوی. ⑤ د بدکارانو په لار کښې ازغی او دامونه وی، خو په چا چې خپل ځان ګران وی نو هغه د دوئ نه ځان بچ ساتی. ⑥ ماشوم په صحیح لار روان کړه، دے چې لوئ هم شی د هغې نه به وانۀ وړی. ⑦ مالداره په غریبانانو باندې حکومت کوی، او قرض اخستونکے د قرض ورکونکی غلام وی. ⑧ کۀ څوک نا اِنصافی کَری نو مصیبت به وریبی، او د هغۀ د کبر کاسه به نسکوره شی. ⑨ بختور دی هغوئ څوک چې سخاوت کوی، ځکه چې هغوئ غریبانان مړوی. ⑩ پېغور کوونکے کس وشړه، دې سره به جنګ جګړې ختمې شی، بحث مباحثه او سپکاوے هم ورسره ختمېږی. ⑪ څوک چې په زړۀ صفا وی او خوږې خبرې کوی، نو بادشاه به هم د هغۀ دوست شی. ⑫ د مالِک خُدائ نظر په عالمانو باندې وی، خو هغه د بې‌وفا خلقو منصوبې ورانوی. ⑬ ناراسته وائی، ”بهر زمرے دے. کۀ چرې بهر ووځم نو هغه به مې په لار کښې ووژنی.“ ⑭ د زناکارې ښځې خولۀ د ژورې کندې په شان ده، چا ته چې مالِک خُدائ په قهر شوے وی هغه به په کښې ورغورزېږی. ⑮ د ماشومانو زړۀ د کم عقلتوب نه ډک وی، خو د وهلو

چوکه د هغوئ نه دا عادت وکاږی. ۞١٦۞ څوک چې په غریبانانو باندې ظلم کوی د دې دپاره چې مالداره شی او هغه څوک چې امیرانو ته تحفې ورکوی نو دا دواړه به غریب شی.

د عقلمندی ډېرش مثالونه

۞١٧۞ د هوښیارانو خبرو ته غوږ کېږده او هغې ته پام وکړه او زما تعلیم د زړهٔ نه قبول کړه. ۞١٨۞ نو دا به تا خوشحاله کړی کهٔ تهٔ دا په خپل زړهٔ کښې یاد ساتې او دا په خپلو شونډو هر وخت یادوې. ۞١٩۞ زهٔ نن تا ته تعلیم درکوم دا چې ستا ایمان په مالِک خُدائ باندې پېدا شی. ۞٢٠۞ ما ستا دپاره دېرش خبرې لیکلې دی په کومو کښې چې عِلم، او نصیحت دے.
۞٢١۞ او زهٔ به تا ته رښتیا او د اعتماد وړ خبرې دروښایم، ترڅو چې قابل اعتماد جواب ورکولے شې هغه چا ته چا چې تهٔ رالیږلے یې.

اول نصیحت

۞٢٢۞ د غریبانانو د غریبئ نه غلطه فائده مهٔ اخله، او په عدالت کښې د حاجتمندو حق مهٔ خوره. ۞٢٣۞ ځکه چې مالِک خُدائ به په خپل لاس کښې د دوئ مقدمه واخلی او هغوئ به لوټ کړی، چا چې دوئ لوټ کړی وی.

دویم نصیحت

۞٢٤۞ د غصه ناکو سره دوستانه مهٔ کوه، او د قهرژنو سره ناسته مهٔ کوه. ۞٢٥۞ هسې نه چې تهٔ د هغوئ عادتونه زده کړې

او خپل ځان په مصيبت کښې راګير کړي.

دريم نصيحت

(۲۶) د چا په ځائ د ضمانت لاس مهٔ ورکوه او مهٔ د قرض ذمه وارى اخله. (۲۷) کهٔ تهٔ هغوئ له دا قرض ورنهٔ کړې شي هغوئ به راشى او تهٔ چې په کوم کټ اودهٔ کېږې نو هغه به درنه يوسى.

څلورم نصيحت

(۲۸) په زمکه کښې هغه د حد بندۍ ورومبې کاڼې مهٔ بېځايه کوه کوم چې ستا پلار نيکهٔ ايښې وى.

پينځم نصيحت

(۲۹) تهٔ داسې يو کس وينې، څوک چې په خپل کار کښې ماهر وى؟ هغه به د عامو خلقو خِدمت نهٔ کوى، خو د بادشاهانو خِدمت به کوى.

شپږم نصيحت

۲۳ (۱) کله چې تهٔ يو حاکِم سره روټۍ خوړلو ته کښېنې، نو دا په ذهن کښې راوله چې ستا وړاندې څهٔ دى. (۲) په خپله مرۍ چاړهٔ کېږده کهٔ تهٔ زيات خوړونکې يې. (۳) د هغهٔ د مزېدار خوراک ډېر خواهش مهٔ کوه، ځکه چې دا دوکه ورکوونکې خوراک دے.

اوۀم نصيحت

(۴) خپل ځان په مالداره کولو مۀ ستړے کوه. دومره هوښيار شه چې د داسې کولو نه ځان ساتې. (۵) ستا دولت به د سترګو په رپ کښې فنا شی، او خپلې وزرې به پرانيزی او د باز په شان به آسمان ته والوځی.

اتم نصيحت

(۶) د يو شوم سړی روټۍ مۀ خوره او د هغۀ د مزيدارو خوراکونو ارمان مۀ کوه. (۷) هغه داسې سړے دے چې هميشه د خرچ سوچ کوی، هغه تاسو ته وائی چې، ”راشئ ما سره وخورئ وڅښئ.“ خو هغه د زړۀ نه دا خبره نۀ کوی. (۸) ځکه چې تاسو څۀ خوړلی وی هغه به په پوزه باقۍ کړئ او ستاسو ټولې ښُکلې خبرې به بېفائدې شی.

نهم نصيحت

(۹) يو کم عقل ته خبرې مۀ کوه، هغه به ستا د حِکمت خبرې سپکې ګڼی.

لسم نصيحت

(۱۰) په زمکه کښې هغه د حد بندۍ وړومبے کاڼے مۀ بېځايه کوه او مۀ د يتيمانو په زمکه باندې قبضه کوه. (۱۱) ځکه چې د هغوئ بچ کوونکے زورَور دے او هغه به ستاسو خِلاف د هغوئ د مقدمې طرفدارے وکړی.

یوولسم نصیحت

(۱۲) خپل زړهٔ تربیت ته حواله کړه او خپل غوږونه د حِکمت خبرو ته نیسه.

دولسم نصیحت

(۱۳) د خپل اولاد تربیت مهٔ پرېږده. کهٔ تهٔ هغوئ ته په چوکه سزا ورکړې نو هغوئ به د دې نه مړهٔ نهٔ شي. (۱۴) هغهٔ ته په چوکه سزا ورکړئ او هغه به د عالمِ ارواح نه بچ کړئ.

دیارلسم نصیحت

(۱۵) زما زویه، کهٔ تهٔ عقلمند یې، نو زما زړهٔ به خوشحاله وی. (۱۶) دننه روح به په ما کښې په ټوپونو شی کله چې تهٔ رښتیا خبرې کوې.

څوارلسم نصیحت

(۱۷) خپل زړهٔ مهٔ پرېږده چې د ګناهګارو سره حسد وکړی، خو د مالِک خُدائ نه هر وخت په یره کښې اوسه. (۱۸) په یقین سره ستا دپاره په راتلونکی وخت کښې اُمید شته دے او ستا اُمید به نهٔ ختمیږی.

پینځلسم نصیحت

(۱۹) زما زویه، ما ته غوږ ونیسه، هوښیار اوسه، او خپل زړهٔ په صحیح لار باندې قائم وساته. (۲۰) د شرابیانو سره ناسته

پاسته مهٔ کوه، او د خېتورو سره مهٔ ګرځېږه. ۲۱ ځکه چې شرابیان او خیتور به غریبانان شي. او ډېر خوب به هغوئ ته شلېدلي جامې ورواغوندی.

شپاړسم نصیحت

۲۲ خپل پلار ته غوږ نیسه، چا چې تا له ژوند درکړے دے، او د خپلې مور بېعزتي مهٔ کوه کله چې هغه بوډۍ شي. ۲۳ حقیقت حاصل کړه او دا مهٔ خرڅوه، او حِکمت، تربیت او پوهه حاصله کړه. ۲۴ د صادق سړی پلار ډېر خوشحاله وی، هغه څوک چې هوښیار زوئ لری په هغهٔ باندې فخر کوی. ۲۵ ستا مور او پلار دې خوشحالی وکړی، او هغه دې خوشحالی وکړی چا چې تهٔ زیږولے یې.

اوولسم نصیحت

۲۶ زما زویه، خپل زړهٔ ما ته راکړه او ما ته وګوره او په خوشحالۍ سره زما په طریقو باندې عمل وکړه. ۲۷ ځکه چې کنجره د ژورې کندې په شان وی او زناکاره د تنګ کوهی په شان وی. ۲۸ هغوئ د ډاکوانو په شان په انتظار کښې ناستې وی او بېوفا سړی زیاتوی.

اتلسم نصیحت

۲۹ څوک دی چې ویر کوی؟ څوک دی چې غمژن دی؟ څوک دی چې جګړه کوی؟ څوک دی چې شکایت کوی؟ څوک دی چې هسې زخمونه لری؟ څوک دی چې سرې سترګې لری؟ ۳۰ دا هغوئ دی څوک چې په مےخانو کښې

وخت تېروی، او د رنګارنګ میو پیالۍ څښی. (۳۱) میو ته مۀ ګوره کله چې دا سرۀ وی او کله چې په پیاله کښې شُغلې وهی او په آسانه سره تېرېږی. (۳۲) په آخر کښې دا لکه د مار چیچل کوی او لکه د منګور په شان زهریله وی. (۳۳) ستا سترګې به عجیبه او رنګارنګ څیزونه ګوری، او ستا ذهن به د ګډوډو څیزونو تصور کوی. (۳۴) تۀ به په خیال کښې د هغه چا په شان یې څوک چې د سمندر دپاسه اودۀ وی، او د چپو دپاسه پروت ټالۍ وهی. (۳۵) نو تۀ خپل ځان ته وائې، "هغوئ زۀ ووهلم، خو زۀ خوږ نۀ شوم، هغوئ زۀ وټکولم، خو ما ته پته ونۀ لګېدله. کله چې زۀ راویښ شم نو زۀ به د څښلو دپاره نور شراب هم پېدا کړم."

نولسم نصیحت

۲۴ (۱) د بدکارانو سره حسد مۀ کوه او د هغوئ د دوستانې آرزو مۀ کوه (۲) ځکه چې هغوئ په زړۀ کښې د شر او فساد منصوبې جوړوی، او د هغوئ خبرې تل مصیبت جوړوی.

شلم نصیحت

(۳) یو کور په حِکمت سره جوړېږی، او د پوهې په وجه هغه قائم پاتې کیږی. (۴) د عِلم په واسطې سره د هغۀ کوټې د نایابه او قیمتی خزانو سره ښائسته کولے شی.

یویشتم نصیحت

۵ يو هوښيار انسان لوئ طاقت لرى، او د عالم قوت ورځ په ورځ نور هم زياتيږى. ۶ د جنګ کولو دپاره د ښۀ هدايت ضرورت وى، او د ګڼو مشوره ورکوونکو سره کاميابى يقينى وى.

دوويشتم نصيحت

۷ کم عقل هوښيارتيا نۀ شى حاصلولے، ځکه په جرګه کښې د هغۀ خولۀ بنده وى.

درويشتم نصيحت

۸ څوک چې بدې منصوبې جوړوى، نو هغه به په دوکه مار مشهور شى. ۹ د کم عقلو منصوبې د ګناه نه ډکې وى، او خلق د مسخره کوونکى نه نفرت کوى.

څليريشتم نصيحت

۱۰ کۀ تۀ په سخت وخت همت بائيلې، نو تۀ بيا ډېر کمزورے انسان يې.

پينځويشتم نصيحت

۱۱ د هغه کس په بچ کولو کښې سستى مۀ کوه څوک چې مرګ ته روان کړے شوے وى، او هغه حلالولو ته مۀ پرېږده. ۱۲ کۀ تاسو چرې وايئ، "مونږ ته خو د دې په حقله څۀ عِلم نشته دے،" نو هغه څوک چې د زړونو په سوچونو خبر دے نو دا به معلوم نۀ کړى څۀ؟ هغه څوک چې ستا د

ژوندون خیال ساتی په دې نۀ پوهیږی څۀ؟ هغه به هر هغه چا ته د خپل عمل په مطابق بدله ورنۀ کړی څۀ؟

شپږویشتم نصیحت

(۱۳) زما زویه، شهد خوره، ځکه چې دا ښۀ څیز دے، د ګبین د شهدو خوند خوږ وی. (۱۴) نو په دې یقین وکړه چې حِکمت هم دغه شان ستا د ځان دپاره خوږ دے، کۀ چرې تۀ یې بیامومې نو دا ستا د راتلونکی ژوند دپاره اُمید دے، او دا اُمید به هیڅکله ستا نه اخوا نۀ شی.

اوویشتم نصیحت

(۱۵) د بدکارانو غوندې مۀ جوړیږه څوک چې د صادقانو د کور خلاف په انتظار کښې ناست وی، او د هغوئ په کورونو حمله مۀ کوه. (۱۶) کۀ څۀ هم چې صادق انسان اووۀ ځله راپریوځی هغه دوباره راپاڅی، خو د بدکاره دپاره یو افت بس دے.

اتۀویشتم نصیحت

(۱۷) هرکله چې ستا دشمن راپریوځی نو په هغۀ باندې خوشحالی مۀ کوه، او کله چې هغه تیندک وخوری نو په هغۀ باندې خپل زړۀ مۀ خوشحالوه. (۱۸) نو مالِک خُدائ به ستا دا خوشحالی وګوری او هغه به ستا نه نارضا شی او د هغۀ نه به خپل غضب اخوا کړی.

یو کم دېرشم نصیحت

۱۹ د بدکارانو په وجه مهٔ پرېشانه کېږه، او مهٔ د هغوئ سره حسد کوه، ۲۰ ځکه چې د بدعمله سره د آئنده اُمید نشته، او د هغوئ ډیوه په مړه کېدو ده.

دېرشم نصیحت

۲۱ زما زویه، د مالِک خُدائ او د بادشاه نه یرېږه، او د باغیانو سره ملګرتیا مهٔ کوه، ۲۲ ځکه چې دا دواړه به ناڅاپه تباهي ورنازله کړی نو څوک د دې اندازه لګولے شی چې څهٔ قسمه تباهي به په دوئ راولېږی؟

د حِکمت نورې خبرې

۲۳ هوښياران هم داسې وائی، د عدالت کولو په وخت کښې د چا طرفداری په کار نهٔ ده. ۲۴ هر هغه څوک چې يو ګناه ګار ته ووائی چې، "تهٔ بېګناه يې،" ټول قوم به په دهٔ باندې لعنت ووائی او قومونه به يې رسوا کړی. ۲۵ خو هغه څوک چې مجرم رټی، نو ډېر برکتونه به په هغوئ نازل شی. ۲۶ څوک چې هر وخت رښتينے جواب درکوی هغه اصلی دوست دے. ۲۷ خپل بهرنی کارونه اول ختم کړه او خپله د کروندې زمکه تياره کړه، د دې نه وروستو خپل کور جوړوه. ۲۸ د ثبوت نه بغېر دې د خپل ګاونډی خِلاف ګواهي مهٔ ورکوه، او د هغهٔ په حقله د دروغو خبرې مهٔ کوه. ۲۹ داسې مهٔ وايه، "هغهٔ چې ما سره څهٔ کړی دی نو زهٔ به هم هغه شان ورسره وکړم، او زهٔ به ترې نه خپل بدل واخلم." ۳۰ زهٔ د يو ناراسته سړی په پټی تير شوم او د کم عقل د انګورو باغ مې

وکتلو، ۳۱ په هر ځائ کښې ازغی راختلی ؤو، او زمکه ټوله
په ډیله باندې پټه وه، او د کاڼو دېوالونه يې راغورزېدلی ؤو.
۳۲ ما چې څۀ ولیدل نو په خپل زړۀ کښې مې ورباندې
سوچ وکړو، او چې څۀ مې ولیدل د هغې نه مې سبق زده
کړو. ۳۳ کۀ يو سړے وائی چې، "لږ به اودۀ شم، لږې به
سترګې پټې کړم، لږ به خپل لاسونه راغونډ کړم چې دمه
شم،" ۳۴ خو بیا غریبی به لکه د يو ډاکو په شان په هغۀ
باندې ورټوپ کړی، او نیستی به لکه د وسله بند انسان په
شان هغه راګېر کړی.

د حضرت سلیمان نور متلونه

۲۵
۱ دا د سلیمان نور متلونه دی، کوم چې د حزقیاه
کاتبانو د یهوداه بادشاه راجمع کړی دی. ۲ دا د خُدائ
پاک شان دے چې يوه معامله په راز کښې ساتی، خو د يوې
مسئلې ښکاره کول د بادشاه عزت څرګندوی. ۳ څومره
چې آسمانونه اوچت او زمکه ژوره ده، هم دغه شان د
بادشاهانو زړونه نامعلوم دی. ۴ د سپینو زرو نه ملاوټ
لرې کړه ترڅو زرګر ترې نه يو ښائسته لوښے جوړ کړی.
۵ نو دغه شان د بادشاه د حضور نه بدکاران لرې کړه، نو
د هغۀ حکومت به د صداقت په وجه قائم وی. ۶ د بادشاه
په حضور کښې د خپل ځان لوئی مۀ کوه، او مۀ د لويو خلقو
په ځائ کښې وړاندې کښېنه. ۷ دا به ښۀ وی چې هغه تا
راوغواړی چې، "دلته راشه،" او نۀ دا چې هغه تا د مشرانو په
وړاندې بې‌عزته کړی او ښکته دې کښېنوی. څۀ چې تا په
خپلو سترګو لیدلی وی ۸ نو هغه په عدالت کښې په تېزئ

سره مهٔ وړاندې کوه، نو تهٔ به په آخر کښې څهٔ کوې کهٔ چرې ستا ګاونډی تا ملامته کړی او بیا دې وشرموی؟ ⑨ کهٔ تهٔ خپل ګاونډی سره په یوه مقدمه کښې بحث کوې، نو په هغه وخت کښې د بل انسان راز ورته مهٔ څرګندوه. ⑩ او کهٔ چرې هغه دا واوری او تا وشرموی، نو بیا به تهٔ خپله دا بدنامی هیڅکله ختمه نهٔ کړې. ⑪ په ځائ خبره داسې وی لکه چې د سپینو زرو په لوښی کښې د سرو زرو منه وی. ⑫ د یو هوښیار سړی تنبیه د هغه غوږ دپاره څوک اورېدلے شی لکه د سرو زرو والۍ او یا د سوچه سرو زرو کالی په شان ده. ⑬ یو باوری پېغام وړونکے لکه د لو په موسم کښې د واورې د یخوالی په شان دے د هغه چا دپاره څوک چې هغه استوی، او هغه د خپل مالِک زړهٔ یخوی. ⑭ لکه د هغه وریځ او هوا په شان چې باران نهٔ ورَوی، هغه څوک دے چې د تُحفو ورکولو وعده کوی او بیا یې نهٔ ورکوی. ⑮ د صبر په وجه مشر هم قائلیږی، او یوه نرمه خبره هډُوکی هم ماتوی. ⑯ کهٔ چرې تا ته شهد مِلاو شی نو ضرورت نه زیات مهٔ خوره، په زیات خوړلو به دا قے کړې. ⑰ د خپلو ګاونډیانو کور ته کم ورځه، کهٔ چرې تهٔ ډېر ورځې نو کېدے شی چې ستا نه نفرت شروع کړی. ⑱ څوک چې د خپل ګاونډی خلاف د دروغو ګواهی ورکوی هغوئ لکه د لَوړ، یا تُورې یا د تېرهٔ غشی غوندې خطرناک وی. ⑲ لکه په خراب غاښ خوړل یا په ګوډه پښه تلل کول داسې دی لکه په سخت وخت کښې چې په ناباوره کس توکل کوی. ⑳ یو خفه کس ته چې څوک د خوشحالۍ سندرې وائی، نو هغه به داسې وی لکه چې د یو کس نه په یخ موسم کښې څادر اخوا کړی، او یا سرکه د هغهٔ په زخم واړوی. ㉑ کهٔ ستا دشمنان

اوړی وی، نو هغوئ له خوراک ورکړه، کهٔ چرې هغوئ تږی
وی، نو هغوئ له اوبهٔ ورکړه. ٢٢ نو په داسې کولو سره تهٔ د
هغهٔ په سر باندې به بل سکارهٔ واړوې، او مالِک خُدائ به تا
له اجر درکړی. ٢٣ لکه څنګه چې د شمال هوا باران راولی،
نو دغه شان پټې شا خبرې کول د خلقو مخ د غصې نه تک
سور کړی. ٢٤ دا بهتره ده چې د کوټې دپاسه په يو ګوټ
کښې ځانله ژوند کوې نه چې په کور کښې د ژبه ورې ښځې
سره اوسيږې. ٢٥ لکه يخې اوبهٔ چې د ستړی زړهٔ دپاره ښې
وی نو دغه شان يو ښهٔ زيرے د لرې مُلک نه دے. ٢٦ کهٔ
يو صادق انسان د بدکاره په سازش کښې راشی نو هغه بيا د
ګنده چينې او يا خراب کوهی په شان وی. ٢٧ دا ښهٔ نهٔ دے
چې زيات شهد وخوړلے شې، او يا د ځان دپاره د حد نه
زيات عزت وغواړې. ٢٨ څوک چې خپل نفس نهٔ شی قابو
کولے هغه د هغه ښار په شان بېوسه دے چې ديوالونه يې
غورزيدلی وی.

٢٦

١ لکه څنګه چې په اوړی کښې واوره يا د لو په
موسم کښې باران نامناسب وی، دغه شان د کم عقل انسان
عزت کول هم دومره نامناسبه وی. ٢ لکه څنګه چې
چنچنه اخوا ديخوا الوځی او يا چې طوطاګرکے چکرې وهی
او په ځائ نهٔ کښېنی، دغه شان نامناسبه ښيرا کول د چا په
سر نهٔ کښېنی. ٣ لکه څنګه چې د آس دپاره چابک، د خر
دپاره واګې وی نو هم دغه شان د کم عقل د ملا دپاره چوکه
وی. ٤ کم عقل ته د هغهٔ د کم عقلتوب په مطابق جواب مهٔ
ورکوه، ګنې تهٔ به هم د هغهٔ په شان شې. ٥ د کم عقل
سوال ته کم عقل جواب ورکوه ځکه چې هغه خپل ځان

هوښيار ونهٔ ګڼی. ﴿۶﴾ د يو کم عقل په لاس پېغام استول داسې دی لکه انسان چې په خپله ځان نه پښې پرې کړی او يا زهر وڅښی. ﴿۷﴾ د کم عقل په خولې متل داسې وی لکه څنګه چې د يو ګوډ پښه بېکاره وی. ﴿۸﴾ کم عقل ته عزت ورکول داسې وی لکه څوک چې ليندئ پورې کاڼے وتړی او ګزار پرې نهٔ شی کولے. ﴿۹﴾ لکه څنګه چې د ازغو بوټی د يو شرابی په لاس کښې وی دغه شان يو متل د کم عقل په خولهٔ کښې وی. ﴿۱۰﴾ هغه څوک چې کم عقل او يا لوفر ته کار ورکړی هغه لکه د هغه غشی ويشتونکی په شان وی چې هر څوک پرې ولی. ﴿۱۱﴾ لکه څنګه چې يو سپے خپلې اولټيانې دوباره څټی دغه شان کم عقل خپل کم عقلتوب بار بار کوی. ﴿۱۲﴾ تاسو داسې سړے ليدلے دے چې هغهٔ ته خپل ځان هوښيار ښکاری؟ خو د دهٔ نه زيات اُميد د يو کم عقل دپاره وی. ﴿۱۳﴾ ناراسته وائی چې، ”په لار کښې زمرے دے، خطرناک زمرے په کوڅو کښې ګرځی.“ ﴿۱۴﴾ لکه څنګه چې دروازه په خپلو قبضو تاوېږی، دغه شان ناراسته په خپل کټ کښې اوړی راوړی. ﴿۱۵﴾ ناراسته خپل لاس تالی ته وراوړدوی، خو هغه دومره ناراسته وی چې واپس يې خپلې خولې ته نهٔ راوړی. ﴿۱۶﴾ ناراسته خپل ځان د اووهٔ هوښيار سړو نه هم زيات هوښيار ګڼی څوک چې په حِکمت سره جواب ورکوی. ﴿۱۷﴾ لکه څوک چې يو کوڅه ډب سپے د غوږونو نه راونيسی د هغه چا په شان دے چې د بل چا په بحث کښې ځان شامل کړی. ﴿۱۸﴾-﴿۱۹﴾ لکه څنګه چې يو ليونے د اور او وژونکی غشی ورَوی، دا د هغه چا په شان دے چې څوک خپل ګاونډی له دوکه ورکړی او بيا ووائی چې، ”ما خو صرف ټوقې کولې.“ ﴿۲۰﴾ د پوکی نه بغير اور مړ

کیږی، او د غیبت نه بغیر جنګ ختمیږی. ۲۱ لکه څنګه چې
سکارۀ بلیږی او لکه څنګه چې لرګی لمبې کوی، نو دغه شان
د جنګ د تودولو دپاره جنګ مار سړے وی. ۲۲ د غیبت
کوونکی خبرې لکه د خوندور خوراک په شان وی، دا بلکل د
سړی دننه بدن ته کوزیږی. ۲۳ نرمې خبرې شریر زړۀ پټوی
لکه څنګه چې په خاورین لوښی باندې رنګ روغن وشی. ۲۴
کینه ناک انسان په خوږو خبرو کولو خپل نفرت پټوی، خو
په زړۀ کښې یې کینه ساتلې وی. ۲۵ کۀ څۀ هم چې د هغۀ
خبرې خوږې وی خو په هغوئ یقین مۀ کوه، ځکه چې د هغۀ
زړۀ د رنګارنګ حرام کاریو نه ډک وی. ۲۶ کۀ د هغۀ بدنیتی
د هغۀ په چل وَل کښې پټه وی، خو بیا هم د هغۀ شرارت هر
چا ته ښکاره شی. ۲۷ کۀ یو انسان بل چا ته کنده کنی نو
هغه په خپله په کښې ورغورزیږی، او کۀ یو انسان په بل چا
کاڼے رغړوی هغه کاڼے به په خپله په دۀ باندې راورغړیږی.
۲۸ د بل چا په حقله دروغ وئیل د هغۀ نه نفرت کول دی، او
د خوشامندی خبرې تباهی راولی.

۲۷ ۱ د سبا په حقله لافې مۀ کوئ، ځکه چې چا ته هم
پته نشته چې سبا به څۀ کیږی. ۲ دا به ښۀ وی چې نور
خلق ستا صِفت وکړی، نه چې تۀ په خپله د خپل ځان صِفت
کوې، او دا به ښۀ وی چې نابلده خلق ستا ښۀ ووائی نه چې
تۀ په خپله. ۳ کاڼے درووند وی شګې درنې وی، خو د یو
کم عقل تنګول د دې دواړو نه زیات درانۀ وی. ۴ قهر خو
ظالم دے او غضب انسان چخنی کوی خو د حسد په
وړاندې څوک ټینګیدے شی؟ ۵ څرګنده رټنه د پټې مینې نه
ښۀ ده. ۶ د دوست رټنه د هغۀ د مینې اظهار دے، خو د

دشمن ښکلول سراسر دوکه ده. ﴿٧﴾ څوک چې موړ وی هغه شهد هم د پښو لاندې کوی، خو د اوږی دپاره تریخ خوراک هم خوږ وی. ﴿٨﴾ لکه څنګه چې یوه مرغۍ د خپلې جالې نه ورکه شوې وی د هغه چا په شان وی لکه څوک د خپل کور نه په صحرا شوی وی. ﴿٩﴾ لکه څنګه چې عطر او خوشبو د انسان زړهٔ خوشحالوی، هم دغه شان ښې مشورې دوستان خوشحالوی. ﴿١٠﴾ خپل دوستان او د خپل پلار دوستان مهٔ هېروه، د خپل ورور کور ته مهٔ ځه کله چې په تا څهٔ مصیبت راشی. ستا نزدې ګاونډی د لرې ورور نه ښهٔ دے. ﴿١١﴾ زما زویه، هوښیار اوسه او زما زړهٔ خوشحاله کړه، نو بیا به زهٔ هر هغه چا ته جواب ورکولے شم څوک چې ما ته سپک ګوری. ﴿١٢﴾ هوښیاران خطره د اول نه وینی او د هغې نه ځان بچ کوی، خو کم عقل پرې ورخلاص وی او بیا په تکلیف کښې راګیر شی. ﴿١٣﴾ هر څوک چې د پردی کس د قرض ذمه واری اخلی نو ضمانت ترې نه واخله، ضمانت ترې نه واخله کهٔ چرې دهٔ دا کار د پردی کس دپاره کړے وی. ﴿١٤﴾ کهٔ چرې څوک سحر د وخته په اوچت آواز سره په خپل ګاونډی سلام واچوی، دا به هغه لکه د کنځلو په شان وګڼی. ﴿١٥﴾ یوه جګړماره ښځه داسې وی لکه چې په باران کښې د کوټې چت راڅاڅی. ﴿١٦﴾ د هغې بندول داسې مشکل وی لکه د هوا بندول او یا تېل په موټی کښې نیول. ﴿١٧﴾ لکه څنګه چې اوسپنه اوسپنه تیره کوی، نو دغه شان یو انسان بل انسان تېرهٔ کوی. ﴿١٨﴾ کهٔ څوک د اینځر د ونې خیال ساتی نو د هغې مېوه به هم وخوری، او هر هغه څوک چې د خپل نېک خیال ساتی نو هغه به عزتمند شی. ﴿١٩﴾ لکه څنګه چې په اوبو کښې مخ ښکاری، نو هم دغه شان د یو انسان

زړۀ يو انسان خرګندوى. ۲۰ لکه څنګه چې په مرګ او
تباهى دُنيا نۀ مړېږى، هم دغه شان د انسان سترګې کله هم نۀ
مړېږى. ۲۱ سپين او سرۀ زر په اور آزمائيلے شى، او يو
انسان د هغۀ د صِفت کولو نه وروستو آزمائيلے شى. ۲۲
کۀ تۀ کم عقل په لنګرۍ کښې د تخم په شان وټکوې، خو کم
عقلتوب به د هغۀ نه لاړ نۀ شى. ۲۳ د خپلو رمو په حال ځان
پوهوه، او خپلو رمو ته زياته توجو ورکوه، ۲۴ ځکه چې مال
دولت هم د تل دپاره نۀ پاتې کيږى او نۀ تاج او تخت د ټولو
نسلونو دپاره پاتې کيږى. ۲۵ کله چې ګياه ختمه شى او نوې
ګياه راشنه شى او ګياه د غرونو نه راجمع کيږى، ۲۶ نو بيا
به ګډورى تا ته د کپړو دپاره وړۍ درکړى، او چېلۍ به درته د
پټو د اخستو قيمت درکړى. ۲۷ نو بيا به تا سره د چېلو
دومره زيات پئ وى چې په هغې به خپل خاندان او وينځې
ساتلے شى.

۲۸

۱ بدکاران هيڅ بېهيڅه تښتى کۀ څۀ هم څوک
ورپسې نۀ وى، خو صادقان لکه د زمرو په شان باړه وى.
۲ هرکله چې يو مُلک باغى وى، نو د هغه مُلک ډېر
حاکمان وى، خو پوهه او هوښيار انسان د مُلک نظام برقرار
ساتى. ۳ کوم مشر چې په غريبانانو باندې ظلم کوى د هغه
تېز باران په شان دے چې ولاړ ټول فصل تباه کوى. ۴
کوم خلق چې شريعت ماتوى نو په دې کار سره د بدکارانو
صِفت کوى، خو هغه څوک چې د شريعت تابعدارى کوى نو
هغوئ د شريرانو مخالفت کوى. ۵ بدکاره انسانان په
اِنصاف نۀ پوهيږى، خو څوک چې د مالِک خُدائ لټون کوى
نو هغوئ پرې مکمل پوهيږى. ۶ غريب صادق انسان د

دوکه مار مالدار نه بڼهٔ وی. ﴿۷﴾ څوک چې په شریعت عمل
کوی نو هغه یو هوښیار زوئ دے، خو څوک چې د بد
اخلاقو دوستی کوی د خپل پلار د شرم باعث ګرځی. ﴿۸﴾
څوک چې خپل ځان په زیات سود سره مالداره کړی خو
آخر به د هغهٔ مال دولت د هغه چا شی څوک چې په
غریبانانو مهربانه وی. ﴿۹﴾ خُدائ پاک د هغه چا د دُعا نه
نفرت کوی څوک چې د شریعت نه مخ اړوی. ﴿۱۰﴾ څوک
چې یو نېک انسان بدکارئ ته رهنمائی کوی نو په خپل لټ
کښې به راګېر شی، خو ایمانداره انسان ته به ښهٔ میراث مِلاو
شی. ﴿۱۱﴾ یو مالداره خپل ځان هوښیار ګڼی، خو یو غریب
عقلمند د هغهٔ په اصلی کردار پوهیږی. ﴿۱۲﴾ کله چې صادقان
کامیاب شی، نو ټول قوم غټه خوشحالی کوی، خو کله چې د
بدکارانو حکومت راشی نو هر څوک خپل ځان پټوی. ﴿۱۳﴾
هر هغه څوک چې په خپله ګناه باندې پرده اچوی نو دے به
کامیاب نهٔ شی، خو هر هغه څوک چې د ګناه اعتراف وکړی
او هغه بس کړی نو په هغهٔ به رحم وشی. ﴿۱۴﴾ بختور دے هغه
څوک چې هر وخت د مالِک خُدائ نه یریږی، خو څوک چې
خپل زړهٔ سخت کړی نو په مصیبت کښې به راګېر شی. ﴿۱۵﴾
لکه د غړمبېدونکی زمری او یا د اوږی مېلو په شان هغه
بدکاره انسان دے څوک چې په بېوسه خلقو باندې حکومت
کوی. ﴿۱۶﴾ ناپوهه بادشاه به په خپلو خلقو ظلم کوی، خو
څوک چې د حرام مال دولت نه نفرت کوی نو هغه به د ډېر
وخت دپاره ژوندے وی. ﴿۱۷﴾ کهٔ یو انسان خپل لاسونه د بل
چا په وینو سرهٔ کړی وی نو هغه به تر مرګه پورې مفرور
وی، نو هیڅ څوک دې د دهٔ مدد نهٔ کوی. ﴿۱۸﴾ د چا کردار
چې بېداغه وی نو هغه به بچ شی، خو د چا لارې چې غلطې

وی نو ناګهانه به تباه شی. ﴿١٩﴾ څوک چې د خپلې زمکې زمیداری کوی هغوئ سره به ډېر خوراک وی، د چا په سوچ کښې چې هوائی خیالونه ګرځی، نو سخته غریبی به پرې راشی. ﴿٢٠﴾ یو ایماندار کس ته به ډېر زیات برکت ورکړے شی، خو کۀ څوک زر مالداره کېدل غواړی هغۀ ته به سزا مِلاو شی. ﴿٢١﴾ د چا طرفداری کول ښۀ کار نۀ دے ځکه چې ځینې خلق به د یوې نوړۍ روټۍ دپاره غلط کار وکړی. ﴿٢٢﴾ کنجوس انسان د دې لیواله وی چې مالداره شی او د دې نه ناخبره وی چې غربت د دۀ انتظار کوی. ﴿٢٣﴾ څوک چې د اصلاح دپاره تنبیه کول کوی په آخر کښې به د هغه چا نه ورته زیات عزت مِلاو شی څوک چې په ژبه څټل کوی. ﴿٢٤﴾ څوک چې د خپل پلار او مور نه غلا کوی او دے وائی چې، ”دا غلطی نۀ ده،“ نو دے د یو قاتل نه کم نۀ دے. ﴿٢٥﴾ لالچی انسان جنګ جګړې جوړوی، خو څوک چې په مالِک خُدائ باندې توکل کوی هغه به آباد شی. ﴿٢٦﴾ څوک چې په خپل ځان یقین کوی نو هغه کم عقل دے، خو څوک چې په هوښیارتیا سره قدم اوچتوی نو دے به بچ پاتې شی. ﴿٢٧﴾ څوک چې غریبانانو له ورکړه کوی نو د هیڅ شی محتاجه به نۀ شی، خو څوک چې په دوئ باندې سترګې پټوی نو دوئ به په لعنت کښې ګرفتار شی. ﴿٢٨﴾ هرکله چې حکومت د بدکارانو لاس ته ورشی، نو خلق خپل ځان پټوی، کله چې بدکاران هلاک شی نو صادقان بیا آباد شی.

٢٩

﴿١﴾ څوک چې د ډېرې رټنې باوجود بیا هم په خپل ضد قائم وی، نو هغه به ناګهانه تباه شی او هیڅ علاج به یې نۀ وی. ﴿٢﴾ کله چې صادقان حکومت کوی، نو خلق

خوشحالي کوی، خو هر کله چې بدکاره حکومت کوی، نو خلق فریاد کوی. ③ کوم انسان چې د حِکمت سره مینه کوی نو هغه خپل پلار خوشحالوی، خو د کنجرو دوست خپل مال حال الوځوی. ④ په اِنصاف کولو سره یو بادشاه خپل مُلک قائموی، خو هغه څوک چې رشوت اخلی نو هغه مُلک تباه کوی. ⑤ څوک چې د خپل ګاونډی خوشامندی کوی، نو دے د هغهٔ د پښو دپاره دام خوروی. ⑥ بدکاره انسان د خپلې ګناه په دام کښې راګېرېږی، خو صادقان د خوشحالۍ سندرې وائی. ⑦ صادقان د غریبانانو د حق خیال ساتی، خو بدکاران دغه شان سوچ او فکر نهٔ کوی. ⑧ مسخره کوونکی ښارونه راپاروی، خو هوښیار انسان غصه سړوی. ⑨ کهٔ یو هوښیار د یو بېوقوف خلاف د مقدمې دپاره عدالت ته روان شی نو بېوقوف به غصه شی او مسخرې به کوی نو بیا به څنګه صُلح راشی؟ ⑩ د وینو تږی انسانان د نیک انسان نه نفرت کوی او په دې کوشش کښې وی چې صادقان ووژنی. ⑪ کم عقل د خپلې غصې پوره اظهار کوی، خو هوښیار خپل ځان په قابو کښې ساتی. ⑫ کهٔ یو حکمران دروغو ته توجو ورکوی، نو د هغهٔ ټول آفسران به بدکاران شی. ⑬ په دې کښې غریب او ظالم دواړه یو شان دی، ځکه مالِک خُدائ دواړو ته ژوندون ورکړے دے. ⑭ کهٔ چرې یو بادشاه د غریبانانو سره اِنصاف کوی، د هغهٔ بادشاهی به د تل دپاره قائمه وی. ⑮ د تربیت چوکه حِکمت پېدا کوی، خو چې کوم بچے چې آزاد آموخته شی نو هغه به د خپلې مور د شرمولو باعث شی. ⑯ کله چې د بدعمله حکومت راشی، نو ګناهونه عام شی، خو صادقان به د داسې خلقو خاتمه ووینی. ⑰ د خپل زوئ ښهٔ

تربيت وکړه هغه به تا ته سکون او خوشحالي درکړي. ۱۸
چرته چې الهام نۀ وي نو هغه خلق سرکشه شي، خو بختور
دي هغه څوک چې په شريعت عمل کوي. ۱۹ صرف په
خبرو نوکر نۀ سميږي، اګر چې هغه پوهه وي خو بيا هم ستا
خبرو ته پام نۀ کوي. ۲۰ څوک چې په جلدئ کښې خبرې
کوي نو هغه د کم عقل نه هم بدتر دے. ۲۱ کۀ تۀ د
ورکوټوالي نه خپل نوکر نيازبين آموخته کړې، نو په آخر
کښې به هغه ستا پلار شي. ۲۲ غصه ناک انسان جنګونه
جوړوي، او تُند خويه نه ډېر ګناهونه کيږي. ۲۳ د انسان
غرور په دۀ باندې زوال راولي، خو د انسان عاجز خوي هغۀ
ته عزت ورکوي. ۲۴ د غلو ملګرے په خپله د ځان دشمن
وي، هغه دا چې د قسم خوړلو نه وروستو به هم په عدالت
کښې دروغ وائي. ۲۵ څوک چې د انسان نه يريږي هغه به په
دام کښې ګير شي، خو چې څوک په مالِک خُدائ توکل کوي
هغوئ به په امن و امان شي. ۲۶ ډېر د دې په کوشش کښې
وي چې حکمران ورسره ښۀ وي، خو دا د مالِک خُدائ د
طرف نه ده چې انسان ته اِنصاف ملاويږي. ۲۷ نېکان د
بې‌ايمانانو نه نفرت کوي، او بدکاران د نېکانو نه نفرت کوي.

د اجور نصيحتونه

۳۰ ۱ د ياقه د زوئ اجور پيغام چې د خُدائ کلام دے.
دې سړي پيغام ورکړو ايتي‌ايل ته او ايتي‌ايل اوکال ته. ۲
بې‌شکه چې زۀ په ټولو انسانانو کښې بې‌وقوفه يم، ما کښې د
انسان په شان عقل نشته. ۳ ما عقل او حِکمت نۀ دے زده
کړے، او نۀ ما ته د مقدس ذات په حقله پته شته. ۴

آسمان ته څوک تلے او بیا راغلے دے؟ هوا چا په موټی کښې بنده کړې ده؟ او سمندر چا په خپل څادر کښې راګیر کړے دے؟ او د دُنیا حدونه چا مقرر کړی دی؟ د هغهٔ نوم څهٔ دے او د هغهٔ د زوئ نوم څهٔ دے؟ کهٔ تا ته پته وی نو ما ته يې راوښايه. ۵ د خُدائ پاک هره خبره قابل اعتماد ده، هغه د هغوئ دپاره ډال دے څوک چې په هغهٔ کښې پناه اخلی. ۶ د هغهٔ د کلام سره اضافه مهٔ کوه څکه چې هغه به دې ورَټی او دروغژن به دې ثابت کړی. ۷ اے مالِکه خُدايه، زهٔ د خپل مرګ نه وړاندې ستا نه دوه خواستونه کوم زما خواستونه مهٔ رد کوه، ۸ ما د دروغو او د چل وَل نه وساته مهٔ ما غریب کړه او مهٔ مې مالداره کړه، خو ما ته صرف خپله د هرې ورځې روټۍ راکړه. ۹ هسې نه چې زهٔ مالداره شم او تا ونهٔ پېژنم او induced وايم چې، "مالِک خُدائ څوک دے؟" او کهٔ يا زهٔ غریب شم او غلا وکړم، او داسې د مالِک خُدائ د نوم بې‌عزتی وکړم. ۱۰ د يو نوکر غیبت د هغهٔ نیک ته مهٔ کوه هسې نه چې د هغهٔ لعنت هغه په تا ووائی او دا به ستا دپاره تکلیف جوړ کړی. ۱۱ داسې انسانان هم شته چې په خپلو پلارانو لعنت وائی او په خپلو میندو بدرد وائی، ۱۲ خو هغوئ ته خپل ځان صفا ښکاری نو تر اوسه پورې د هغوئ هغه ګندګی لا صفا شوې نهٔ ده، ۱۳ خو د هغوئ سترګې هر وخت د کبر نه ډکې وی، او نورو ته په سپک نظر ګوری. ۱۴ د هغوئ غاښونه د تُورو په شان دی او د هغوئ ژامنې د چړو په شان دی ترڅو چې غریبانان پرې د زمکې نه تیر کړی، او د انسانانو نه ضرورتمند ختم کړی. ۱۵ جوره دوه لوړه لرى او هر وخت وائی چې، "راکوه، راکوه." په دُنیا کښې درې څیزونه دی چې کله هم نهٔ مړيږی، څلور څیزونه

دی چې کله هم "بس" نهٔ وائی، ﴿١٦﴾ قبر، او د شنډې رحم، او
اوچه زمکه، او تېز اور. ﴿١٧﴾ هغه سترګې چې د خپل پلار
پورې ټوقې کوی، او خپلې مور ته سپک ګوری، نو د صحرا
په ټپوسانو به راویستلے شی، او لاش به يې د صحرا د ګنجې
خوراک شی. ﴿١٨﴾ په دُنیا کښې درې څيزونه دی چې هغه زما
دپاره د حېرانتيا دی، او څلور څيزونه داسې دی چې په
هغوئ زهٔ پوهه نهٔ شوم، ﴿١٩﴾ په هوا کښې د باز الوتل، او په
ګټ باندې د مار تلل، او په سمندر کښې د کشتۍ اوړېدل، او
د سړی مينه د ښځې سره پېدا کېدل. ﴿٢٠﴾ دا د زناکارې
ښځې طريقه ده چې کله زنا وکړی او بيا ولامبی او سراسر
منکره شی او وائی چې، "ما خو څهٔ غلطی نهٔ ده کړې." ﴿٢١﴾
زمکه د دريو څيزونو په وجه لړزيږی، او څلور څيزونه
برداشت کولے نهٔ شی. ﴿٢٢﴾ هغه غلام چې بادشاه شی، هغه
کم عقل چې په ګېډه موړ شی، ﴿٢٣﴾ ترخه ښځه چې وادهٔ شی،
او کومه وينځه چې د خپلې بی‌بی بن جوړه شی. ﴿٢٤﴾ څلور
څيزونه دی چې په زمکه واړهٔ دی، خو دوئ ډېر زيات
هوښيار دی. ﴿٢٥﴾ مېږی خو کمزورے مخلوق دے، خو بيا
هم په ګرمۍ کښې خپل ځان له خوراک راټولوی، ﴿٢٦﴾ ځنګلی
سوه خو کمزورے مخلوق دے خو په ګټانو او ګړنګونو کښې
ځانله کور جوړوی، ﴿٢٧﴾ د مُلخانو بادشاه نهٔ وی، خو د
لښکر په شان روان وی. ﴿٢٨﴾ چرمښکۍ په لاس کښې هم
رانيولے کېدے شی، خو دا د بادشاهانو په محلونو کښې
ګرځی. ﴿٢٩﴾ داسې درې بلکې څلور څيزونه دی چې په ناز ناز
قدم اخلی يعنې، ﴿٣٠﴾ زمرے، چې په ځناورو کښې د ټولو نه
زيات تکړه دے او د يو څيز نه هم نهٔ يريږی، ﴿٣١﴾ هغه چرګ
چې ځان ببر کړی، نر چېلے، او بادشاه چې خپل فوجيان

ورسره وی. ﴿٣٢﴾ کهٔ تا کم عقلتوب وکړو او خپل ځان دې
لوئ کړو، او یا دې خرابې منصوبې جوړې کړې نو په خپلې
خولې دې لاس کېږده. ﴿٣٣﴾ دغه شان کهٔ شُملې وشاربې نو د
شُملو نه کُچ جوړېږی، لکه څنګه چې پوزه زور کړی او وینه
ترې نه راوځی، غصه شاربل هم لانجه جوړوی.

د بادشاه دپاره نصیحت

٣١ ﴿١﴾ دا هغه پېغام دے چې لمواېل بادشاه ته خپلې مور
تعلیم ورکړے وو. ﴿٢﴾ اے زما زویه، اے زما د تن نه په
نذرانو او منښتو پیدا شوی زویه، ﴿٣﴾ خپل د ځوانئ طاقت
دې په ښځو مهٔ ختموه او خپل مال په هغوئ مهٔ خرچ کوه،
ښځو بادشاهان تباه کړی دی. ﴿٤﴾ اے لمواېله، د بادشاه
دپاره دا ښهٔ کار نهٔ دے، چې شرابی وی، او حکمرانان دې
شرابخوارهٔ نهٔ وی. ﴿٥﴾ هسې نه چې دوئ شراب وڅښی
شریعت ترې نه هېر شی او ټول مظلومان د خپل حق نه
محرومه کړی. ﴿٦﴾ شراب هغوئ ته ورکړه څوک چې تباه
کېږی، او مے د هغوئ دپاره وی څوک چې په غم آخته وی.
﴿٧﴾ دوئ پرېږده چې ځان نشه کړی او چې خپله غریبی پرې
هېره کړی چې خپل غم ورنه هېر شی. ﴿٨﴾ د هغوئ په ځائ
خبرې کوه څوک چې د خپل ځان دپاره خبره نهٔ شی کولے.
او د هغه ټولو خلقو د حق دپاره څوک چې مسکینان وی.
﴿٩﴾ خبره کوه او په اِنصاف سره عدالت کوه، د غریب او
حاجتمند د حق حِفاظت وکړه.

یوه عزتمنده ښځه

۱۰ یوه پاکه او عزتمنده ښځه څوک پیدا کولے شی؟ هغه د
لعلونو نه زیاته قیمتی وی. ۱۱ د خاوند په هغې باندې پوره
باور وی، او هغه به دے د څۀ محتاجه نۀ کړی. ۱۲ په خپل
ټول عمر کښې به دا هغۀ ته فائده ورکوی او نقصان به نۀ
ورکوی. ۱۳ هغه سنډ او وړۍ پیدا کوی او د هغې نه په خپلو
لاسونو په خوشحالۍ سره کپړې جوړوی. ۱۴ هغه د
سوداګرو د سمندری جهاز په شان وی، څوک چې خپل
خوراک د لرې نه راوړی. ۱۵ هغه سحر وختی راپاڅی لا
چې تیارۀ وی او د خپل خاندان دپاره خوراک تیاروی او
خپلو وینځو ته کار ورښائی. ۱۶ د زیات سوچ کولو نه
وروستو هغه چرته زمکه خوښوی او په بیعه یې اخلی او د
خپلې ګټې او محنت په پیسو پکښې د انګور باغ لګوی. ۱۷
هغه خپل کار په ډېر محنت او د زړۀ نه کوی، او د هغې متې
د خپل کار پوره کولو دپاره مضبوطې وی. ۱۸ هغه په دې
پوهېږی چې روزګار یې ګټه کوی، نو په شپه کښې تر ناوخته
کار کوی. ۱۹ هغه په خپلو لاسونو سره څرخه کوی او دوک
په خپلو ګوتو سره نیسی. ۲۰ هغه خپل لاسونه د غریبانانو
مدد دپاره غزوی او حاجتمندو ته خپل لاسونه ورسوی. ۲۱
کله چې واوره ورېږی نو د هغې سره د خپل خاندان څۀ فکر
نۀ وی، ځکه چې هغې دوئ ته ګرمې جامې تیارې کړی وی.
۲۲ هغه د خپل کټ دپاره څادر او د خپل ځان دپاره نازکې
او رنګارنګ کپړې تیاروی. ۲۳ د هغې خاوند ته په جرګه
کښې عزت ملاوېږی، کله چې هم دے د ښار د مشرانو سره
ناست وی. ۲۴ هغه د کتان جامې جوړوی او خرڅوی، او

تاجرانو ته يې د پټۍ په شکل کښې هم ورکوی. ۲۵ هغه د
طاقت او وقار په لباس ملبوسه ده او د راتلونکو ورځو په
حقله هغه خاندی او بې‌فکره وی. ۲۶ هغه په حِکمت سره
خبرې کوی، او هغه په مهربانۍ سره ښودنه کوی. ۲۷ هغه د
خپل کور په حالاتو او سامان باندې خيال ساتی او د ناراستۍ
روټۍ نۀ خوری. ۲۸ د هغې بچی چې راپاځی نو دې ته برکت
ورکوی او خاوند يې هم صِفت کوی، ۲۹ ”ډيرې ښځې دی
چې د عزت او درانۀ کارونه کوی، خو تۀ د دې ټولو نه ښۀ
يې.“ ۳۰ نازونه اداګانې دوکه ده او حُسن فانی دے، خو
کومه ښځه چې د مالِک خُدائ نه يريږی نو هغه د صِفت
قابله ده. ۳۱ کوم کارونه چې هغې کړی دی هغې ته يې اجر
ورکړئ، او د خلقو په مينځ کښې د هغې د محنت ستائينه
وکړئ.

pashtobibles.org © يوسفزی ۲۰۱۹